

Srovnání českého a německého daňového systému se zaměřením na daň z příjmů fyzických osob

Eva Tripská

Bakalářská práce
2015

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Eva Tripská**
Osobní číslo: **M12321**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Srovnání českého a německého daňového systému se zaměřením na daň z příjmů fyzických osob**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Na základě literární rešerše popište jednotlivé složky daňové soustavy České republiky a Německa.

II. Praktická část

- Analyzujte mechanismus fungování daňového systému České republiky a Německa.
- Na základě provedené analýzy zhodnoťte daňové zatížení fyzických osob v případě zdaňování příjmů dosažených v České republice a Německu.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

BOEIJEN-OSTASZEWSKA, Ola van a Marnix SCHELLEKENS. European tax handbook 2012. 23th annual ed. Amsterdam: IBFD, c2012, 974 s. ISBN 978-90-8722-134-8.

KUBÁTOVÁ, Květa. Daňová teorie a politika. 5., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, 275 s. ISBN 978-80-7357-574-8.

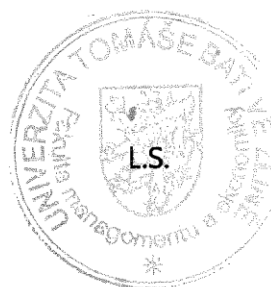
NERUDOVÁ, Danuše. Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie. 3., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 319 s. ISBN 978-80-7357-695-0.

ŠIROKÝ, Jan. Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 28 členských států EU, legislativní základy daňové harmonizace včetně judikátů SD, odraz ekonomické krize v daňové politice EU, zdanění finančního sektoru. 6. aktualiz. a přeprac. vyd. včetně CD. Praha: Linde 2013, 386 s. ISBN 978-80-7201-925-0.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Blanka Jarolímová**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: **16. února 2015**
Termín odevzdání bakalářské práce: **15. května 2015**

Ve Zlíně dne 16. února 2015

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

Ing. Eliška Pastuszková, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

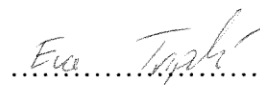
- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen přípouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

12.5.2015

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Cílem práce je porovnání zdanění příjmů fyzických osob ze závislé činnosti v České republice a Německu. Teoretická část stručně popisuje daňové systémy obou států a detailně rozebírá daň z příjmů fyzických osob se zaměřením na závislou činnost. V praktické části je pak předveden výpočet daně ze závislé činnosti na vybraných českých a německých fyzických osobách, včetně zdanění jejich majetku, který podléhá dani. Dále je předveden na několika příkladech výpočet spotřební daně. V závěru jsou teoretické a praktické poznatky komparativně shrnuty.

Klíčová slova: daň, daňový systém, daňové zatížení, Česká republika, Spolková republika Německo

ABSTRACT

The aim of this thesis is to compare the taxation of personal income of individuals from employment in the Czech Republic and Germany. The theoretical part briefly describes the tax systems of both countries and analyses in detail the individual income tax from employment income. The practical part then calculates taxes from employment for the selected Czech and German individuals, including the taxation of their property, which is the subject to the tax. Afterwards the calculation of the excise duty is shown on several examples. In conclusion, the theoretical and practical knowledge is comparatively summarized.

Key words: Tax, Tax System, Tax Burden, Czech Republic, Germany Federal Republic

„Na tomto světě není nic jistého mimo smrt a placení daní.“

Benjamin Franklin

Ráda bych poděkovala paní Ing. Blance Jarolímové, že mi umožnila psát tuto bakalářskou práci pod jejím vedením.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 POJMOVÝ APARÁT UPLATŇOVANÝ V DAŇOVÝCH SYSTÉMECH	12
1.1 CHARAKTERISTIKA DANĚ	12
1.2 POPLATKY A PŮJČKY	12
1.3 PŘÍSPĚVKY NA SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNÍ ZABEZPEČENÍ.....	13
1.4 DAŇOVÉ SUBJEKTY	13
1.5 FUNKCE DANÍ	14
1.6 DAŇOVÉ PRINCIPY	15
1.7 TŘÍDĚNÍ DANÍ	16
2 DAŇOVÝ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY	17
2.1 PŘÍMÉ DANĚ	17
2.1.1 Daň z příjmů právnických osob	18
2.1.2 Daň z nabytí nemovitých věcí.....	19
2.1.3 Daň z nemovitých věcí.....	20
2.1.4 Daň silniční	20
2.2 NEPŘÍMÉ DANĚ.....	21
2.2.1 Daň z přidané hodnoty	21
2.2.2 Spotřební daň	22
2.2.3 Ekologické daně	24
3 DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB V ČR	25
3.1 PŘÍJMY ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI.....	25
3.1.1 Příjmy ze zaměstnání z hlediska sociálního pojistného	25
3.1.2 Příjmy vyňaté ze zdanění	26
3.1.3 Příjmy osvobozené od daně	26
3.1.4 Zdanitelné příjmy	27
3.1.5 Prohlášení k dani	27
3.1.6 Superhrubá mzda.....	27
3.2 PŘÍJMY ZE SAMOSTATNÉ ČINNOSTI.....	28
3.3 PŘÍJMY Z KAPITÁLOVÉHO MAJETKU	28
3.4 PŘÍJMY Z NÁJMU	29
3.5 OSTATNÍ PŘÍJMY	29
3.6 OSVOBOZENÍ OD DANĚ	29
3.7 NEZDANITELNÉ ČÁSTI ZÁKLADU DANĚ.....	30
3.8 SAZBA DANĚ	30
3.8.1 Solidární daň	30
3.9 SLEVY NA DANI	30
3.10 ZDAŇOVACÍ OBDOBÍ.....	32
4 DAŇOVÝ SYSTÉM NĚMECKA	33

4.1	PŘÍMÉ DANĚ	34
4.1.1	Solidární příspěvek.....	34
4.1.2	Daň ze zisku korporací.....	35
4.1.3	Daň živnostenská	35
4.1.4	Církevní daň	35
4.1.5	Daň z nemovitostí	35
4.1.6	Daň z převodu nemovitostí	36
4.1.7	Daň dědická a darovací	36
4.1.8	Daň z motorových vozidel	36
4.2	NEPŘÍMÉ DANĚ	37
4.2.1	DPH.....	37
4.2.2	Spotřební daň	37
4.2.3	Daň z pojištění.....	38
5	DAŇ Z PŘÍJMU FYZICKÝCH OSOB.....	39
5.1	PŘEDMĚT DANĚ	39
5.1.1	Příjmy ze závislé činnosti.....	40
5.1.2	Kapitálové příjmy.....	40
5.2	OSVOBOZENÉ PŘÍJMY	41
5.3	ODEČITATELNÉ POLOŽKY OD ZÁKLADU DANĚ.....	41
5.4	NEZDANITELNÉ ČÁSTI DANĚ.....	42
5.5	SAZBA DANĚ	42
5.5.1	Snížená sazba daně.....	43
5.6	ZDAŇOVACÍ OBDOBÍ.....	43
5.7	POSTUP VÝPOČTU DANĚ ZE MZDY.....	43
II	PRAKTICKÁ ČÁST	46
6	PŘÍPADOVÁ STUDIE NA DANĚ FYZICKÝCH OSOB V NĚMECKU.....	47
6.1	RODINA S DVĚMA DĚTMI	47
6.2	SVOBODNÝ, BEZDĚTNÝ MUŽ	51
6.3	SVOBODNÁ MATKA S DÍTĚTEM	53
6.4	MANŽELSKÝ PÁR S VYŠŠÍMI PŘÍJMY	55
6.5	SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ	59
6.6	SHRNUTÍ.....	59
7	SPOTŘEBNÍ DAŇ	61
7.1	DAŇ Z LIHU	61
7.2	DAŇ Z PIVA	62
7.3	DAŇ Z TABÁKU	63
7.4	DAŇ Z MINERÁLNÍCH OLEJŮ	64
7.5	SHRNUTÍ.....	65
8	ZÁVĚREČNÉ DOPORUČENÍ.....	66
	ZÁVĚR	69
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	70
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	73
	SEZNAM OBRÁZKŮ	74

SEZNAM TABULEK.....	75
SEZNAM PŘÍLOH.....	76

ÚVOD

Primárním cílem člověka je zajistit si bydlení, jídlo a ošacení. Tyto základní statky jsou poskytovány za peněžní úplatu, na kterou si člověk musí vydělat. Lidem, kteří zdědili majetek, může stačit pronájem nemovitostí nebo investování finančního majetku. Ale mezi nejčastější příjmy patří příjmy z podnikání a ze závislé činnosti. Skoro každý člověk alespoň jednou závislou činnost vykonával, vykonává nebo bude vykonávat.

Protože, ale nebydlíme v žádném daňovém ráji, máme s příjmy spojené i povinné odvody. Každý by měl mít povědomí, co obnáší daňové odvody a jaké úlevy si člověk může uplatnit. V bakalářské práci bude zdanění příjmů ze závislé činnosti a také osobního majetku, který mají poplatníci v osobním vlastnictví. Hlavní myšlenkou práce bude srovnat český daňový systém s daňovým systémem jiného státu. Druhým státem bude Spolková republika Německo, protože je ekonomicky vyspělou zemí, je českou sousední zemí a rovněž členem Evropské unie, takže podléhá stejným nařízením z unie.

Cílem je porovnat zdanění českých a německých poplatníků ze závislé činnosti. V teoretické části se stručně představí jak český, tak německý daňový systém. Potom si podrobně rozebereme daň z příjmů fyzických osob. Protože daně jsou zúčtovávány zpětně, vycházíme z údajů pro rok 2014. V praktické části pak si na praktických příkladech porovnáváme zdanění v České republice a v Německu a také spotřební daň u vybraných produktů. Na závěr práce nebude chybět ani celkové shrnutí a doporučení.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem bakalářské práce je porovnat zdanění českých a německých poplatníků ze závislé činnosti. Identifikace faktorů, které mají vliv na snížení zdanění.

Díličními cíli bakalářské práce jsou:

- definování základních pojmů vztahujících se k daňovým systémům,
- zdanění fyzických osob ze závislé činnosti,
- vypočítat povinné odvody na pojistném,
- porovnání daňové a pojistné povinnosti ke státu,
- zdanění vybraného majetku,
- zdanění vybraných spotřebních daní,
- zhodnocení daňových systémů ČR a SRN.

Použité metody při zpracování práce zahrnují rešerši, komparaci, analogii, analýzu a syntézu.

Cílem kritické rešerše zdrojů bylo odpovědět na následující otázky.

- Co to jsou daně?
- Jaké je rozdělení českého a německého daňového systému?
- Jaký je dopad zdanění u daně z příjmů FO ze závislé činnosti?

Metoda komparace zajistila porovnání zdanění v ČR a SRN, zaměřené na daň z příjmů FO ze závislé činnosti, realizované na ukázkových příkladech, dále komparace zdanění nemovitých věcí a spotřební daně.

Analogické šetření zdůraznilo podobnosti některých českých a německých daní.

Cílem analýzy bylo poznat daňové systémy a odhalit jejich fungování.

Za pomoci využití syntézy se definují výhody českého zdanění pro poplatníky v oblasti daně z příjmů FO a daně z nemovitých věcí. Německo má zase velkou výhodu ve způsobu vybírání daní.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 POJMOVÝ APARÁT UPLATŇOVANÝ V DAŇOVÝCH SYSTÉMECH

1.1 Charakteristika daně

„Daň je definována jako povinná, nenávratná, zákonem určená platba do veřejného rozpočtu. Je to platba neúčelová a neekvivalentní.“ (Kubátová, 2010, s. 15) Daň lze měnit nebo rušit pouze zákony, které se pohybují na úrovni ústavy. Kdo má povinnost platit daň, musí tak činit, protože daně jsou státem vymahatelné. Výnos z daní není nijak účelově vázán, je to příjem do státního rozpočtu. Poplatník, který uhradil daň v zákonem stanovené výši, nemá právo žádat její vracení. Je to také neekvivalentní platba, za kterou poplatník neočekává protihodnotu. Daň je pravidelně se opakující platba. Daně z příjmů jsou splatné k 1. 4. popřípadě k 1. 7. za předcházející rok. Podnikatel musí do konce března či června uhradit daň z příjmů za uplynulý rok. Nebo jsou vybírané měsíčně či čtvrtletně zálohy na daň. Existují i daně jednorázové, jako je daň z nabytí nemovitých věcí. Klimešová (2014, s. 17-18) ve své publikaci označuje tuto daň spíše jako poplatek, přestože je zařazená mezi daně. Kubátová (2010, s. 15-16) uvádí, že z ekonomického hlediska můžeme mezi daně zařadit i clo. Clo je uvaleno na zboží a služby při přechodu na naše území. Daň je pro stát nejvýznamnější položkou státního příjmu, tvoří více než 90 %.

1.2 Poplatky a půjčky

„Poplatek je peněžním ekvivalentem za služby poskytované veřejným sektorem. Jako takový je účelový, dobrovolný, nepravidelný a nenávratný.“ (Kubátová, 2010, s. 16)

Poplatky mohou být částečně zařazeny i do daní, ale na rozdíl od daní za ně získáme nějakou protihodnotu. Například poplatek za vystavení pasu. Zaplatíme poplatek státu, ale dostaneme za to pas pro naši potřebu. Dálniční známka je také poplatek, za který můžeme používat dálnice. Právnícké osoby musí odvádět silniční daň, která je řazena mezi daně, ale má podobný charakter jako poplatek za dálniční známku.

Dále se zmíníme o půjčkách, které znamenají příjem do státního rozpočtu v podobě dluhopisů. Na rozdíl od daní a poplatků je půjčka návratná, nepovinná platba. (Kubátová, 2010, s. 16-17)

1.3 Příspěvky na sociální a zdravotní zabezpečení

Tyto příspěvky z velké části splňují definici daní, ale nemůžou tam být úplně zařazeny, protože na rozdíl od daní jsou vybírané účelově.

Sociální zabezpečení je pro zaměstnance povinné a OSVČ si mohou vybrat, jestli chtějí platit toto pojištění nebo ne. V ČR rozdělujeme na tři kategorie:

- důchodové pojištění
 - o Ze základního důchodového pojištění se poskytuje starobní důchod, plný invalidní, částečný invalidní, vdovský a vdovecký a také sirotčí.
- nemocenské pojištění
 - o Z nemocenského pojištění se v ČR poskytují 4 dávky, hlavní je nemocenská, dále ošetřovné, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství a peněžní pomoc v mateřství. (Petrášek, 2014, s. 31-42)
- příspěvek na politiku zaměstnanosti
 - o V obecnosti můžeme říct, že jde o všechno co má za cíl podpořit občany v nalezení práce, např. rekvalifikace, poradenské služby atd. (Petrášek, 2014, s. 81-82)

Zdravotní pojištění slouží k zajištění základní zdravotní péče. Legislativně tento subsystém patří pod ministerstvo financí, ale výnos z něho vybírán, případně zdravotním pojišťovnám, které ho spravují. (Vančurová, Láchová, 2014, s- 153-154)

Zdravotní zabezpečení je naopak od sociálního povinné pro každého. Za občany, kteří nejsou výdělečně činní, jako například nezaopatřené děti, starobní důchodci, ženy na mateřské a nezaměstnaní, odvádí zdravotní pojištění v minimální výši stát. (Peníze.cz, © 2000 – 2015)

1.4 Daňové subjekty

Kubátová (2009, s. 41) uvádí, že subjektem daně je fyzická nebo právnická osoba, která má povinnost k dani. Subjekty dělíme na poplatníky daně nebo daňové plátce. Pojem daňový poplatník se především používá ve spojitosti s přímými daněmi, kdy poplatník má povinnost daň za sebe odvést. Výjimku tvoří zaměstnanci, za které může daň odvést zaměstnavatel. Naopak plátcem daně je osoba, která daň musí odvést příslušnému finančnímu úřadu, ale neplatí tuto daň ze své kapsy. Plátce daně je spojen s nepřímými

daněmi, kdy poplatník si v obchodě koupí knihu, kde už platí knihu s DPH, ale až plátce daně (majitel obchodu) má povinnost tuto daň odvést.

1.5 Funkce daní

Fiskální funkce

Kubátová (2009, s. 16-17) s Klimešovou (2014, s. 32) se shodují, že nejdůležitější funkcí daní je fiskální. Je to také funkce nejstarší, především díky této funkci daně vznikly. Ve starověku byly vybírané daně od poddaných pro panovníky a potřeby dvora a státu. V dnešní době se vybírá do veřejného rozpočtu na financování veřejných statků a veřejných potřeb. Každý daňový systém prioritně plní fiskální funkci, která je ale obsažena ve všech funkcích zbývajících.

Alokační funkce

Alokační funkce se uplatňuje, když trh není schopný zajistit efektivní alokaci zdrojů. Mezi tržní selhání můžeme zařadit existenci veřejných statků, statků pod ochranou, externality a nedokonalou konkurenci. (Kubátová, 2010, s. 19) Díky daním se rozmisťují veřejné prostředky tam, kde by se nedostali tržní alokací. Klimešová (2014, s. 32-33) upozorňuje na možné nebezpečí, v případě že stát bude zasahovat nebo naruší přirozené fungování trhu. Rozsáhlý veřejný sektor může vést až k tomu, že prostředky státu jsou umístovány neefektivně.

Redistribuční funkce

V důsledku fungování trhu je rozdělování důchodu a bohatství ne vždy občany státu akceptováno. Daně teda mají zmírňovat rozdíly v důchodech a bohatství, kdy bohatší jsou zdaňováni více a státem vybrané peníze pak plynou chudším. V obecnosti můžeme říci, že jde o přerozdělování peněz od bohatých k chudým. Přerozdělování nemusí být jenom mezi občany, ale taky mezi oblastmi země. Známým příkladem je Německo, kdy bohatší spolkové země přerozdělují své veřejné prostředky do východní části země. (Klimešová, 2014, s. 33-34)

Stabilizační funkce

Stabilizační funkce je nejdiskutabilnější a velmi kontroverzní funkcí a různí odborníci mají odlišné názory. Tato funkce byla vytvořena, aby zasahovala při cyklických výkyvech v ekonomice, cenovou stabilitou, zvyšováním zaměstnanosti apod. Naproti tomu neoklasické ekonomické teorie posuzují stabilizační funkci velmi skepticky, odmítají

využití daní k stabilizování ekonomiky, nesouhlasí se státními zásahy do tržního hospodářství. (Klimešová, 2014, s. 34)

1.6 Daňové principy

Každý má různé požadavky na daně. Kubátová (2009, s. 18) uvádí rozdělení do pěti kategorií, tzv. „dobrých daní“.

Princip daňové spravedlnosti

Tento princip je především navázaný na redistribuční funkci. Pokud lidé očekávají, že bohatší lidé budou na daních odvádět více, ekonom poukáže na daně, kterými toho lze dosáhnout. Důležitým kritériem je určení výše daně pro bohaté, aby se nepřestali snažit v podnikání nebo aby se daňově nevystěhovali. Existují dva principy, podle kterých se spravedlivé daně ukládají. Mluvíme o principu platební schopnosti a principu prospěchu. (Kubátová, 2009, s. 18)

Princip daňové efektivnosti

Daně musí být vybírané tak, abych jejich obcházení nebylo pro poplatníky výhodnější než daň zaplatit. Také nesmí docházet k tomu, že administrativní náklady vybírání daní jsou neúměrně vysoké. (Kubátová, 2009, s. 18-19)

Princip daňových stimulů

Daně by měly působit na poplatníkovu chování správným směrem. Neměly by snižovat jejich touhu pracovat, podnikat nebo spořit. (Kubátová, 2009, s. 19)

Princip makroekonomické pružnosti

Kubátová (2009, s. 19) tvrdí, že odčerpáváním většího či menšího dílu z celkového objemu soukromého sektoru, může krátkodobě působit na efektivní poptávku tohoto sektoru. Pružně reagují na růst hrubého domácího produktu. Daně mohou být použity jako stabilizátory, čím se stávají součástí makroekonomické politiky.

Princip právní perfektnosti a politické průhlednosti

Tento princip je důležitý hlavně vůči poplatníkovi, kdy by měl být plně obeznámený s fungováním daní. Poplatníkovi by neměly být zatajovány žádné informace, které by jej mohli poškodit. (Kubátová, 2009, s. 19-20)

1.7 Třídění daní

Kubátová (2010, s. 20) rozebírá mnoho hledisek rozdělení daní, V bakalářské práci jsou rozebrány jenom dvě nejdůležitější. Nejzákladnější rozlišení daní je rozdělení daní dle dopadu (na daně přímé a nepřímé). Dále máme třídění podle objektu, veličiny, atd.

Třídění podle dopadu

Rozdělujeme podle vazby na důchod poplatníka:

- daně přímé;
- daně nepřímé.

Přímé daně odvádí konkrétní poplatník, který je taktéž plátcem, ze svého důchodu a majetku. Předpokládá se, že daň nemůže být převedena na jiný subjekt. Mezi tyto daně řadíme daně z důchodu a daně majetkové, případně daně z hlavy. Naopak nepřímé daně neodvádí poplatník, ale plátce, kterým bývá jiný subjekt. Poplatník zaplatí daň v podobě zvýšení ceny a plátce pak tento rozdíl odvede finančnímu úřadu. Mezi daně nepřímé patří, daně ze spotřeby a obrátů, daň z přidané hodnoty, ekologické daně, a taktéž cla. (Kubátová, 2010, s. 20)

Třídění podle objektu

Další třídění rozlišuje, z čeho jsou daně odváděny nebo na co jsou uloženy:

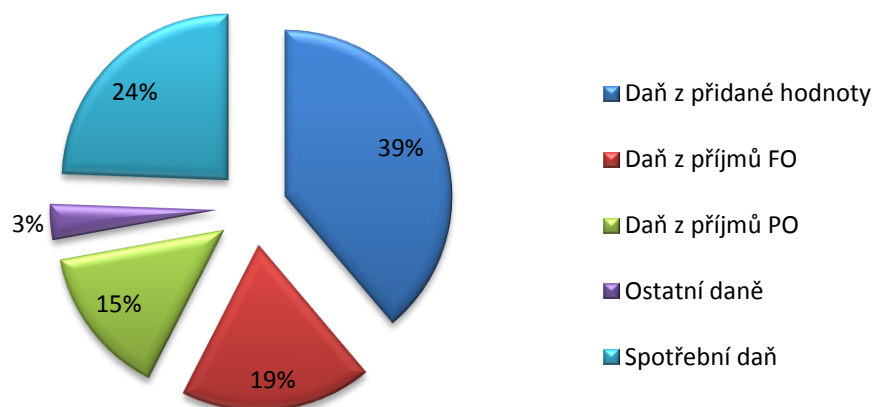
- z důchodů,
- ze spotřeby,
- z majetku,
- z hlavy,
- výnosové.

Důchodové daně jsou u nás daň z příjmů, ze spotřeby mluvíme o DPH, silniční dani atd. Mezi majetkové daně patří daň z nabytí nemovitých věcí, z nemovitých věcí apod. Daní z hlavy je daň, kterou odvádí každý poplatník bez ohledu na jeho příjem. Je stejná pro každého. Výnosová daň se naopak týká jenom těch podnikatelů, kteří vytváří určitý druh výnosu. (Kubátová, 2010, s. 20-21)

2 DAŇOVÝ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY

Daňový systém České republiky je podobný většině vyspělých zemí, nejvíce evropským. Daně tvoří největší příjem státního rozpočtu, který je z větší části tvořen nepřímými daněmi nad přímými, jak vidíme na obrázku (Obr. 1)

Příjem z daní státního rozpočtu

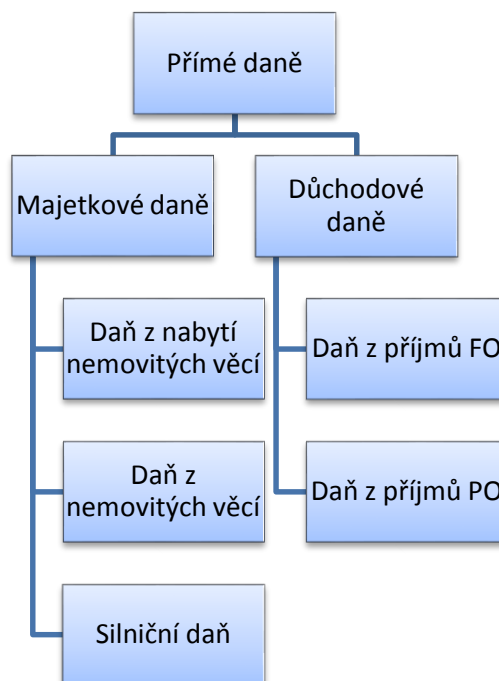

Obr. 1 – Příjem z daní státního rozpočtu (Žáková a kol., 2014)

2.1 Přímé daně

V této kapitole vynechám daň z příjmů fyzických osob, této dani se budu podrobněji věnovat později.

U přímých daní lze lehce určit osobu, která má povinnost k dani. Poplatník je zároveň i plátce (kromě zaměstnanců) a daň se odvádí z jeho příjmu nebo majetku. Níže jsou graficky rozděleny (Obr. 2).

Obr. 2 – Rozdělení přímých daní (vlastní konstrukce)

2.1.1 Daň z příjmů právnických osob

Daň z příjmu právnických osob je důchodová daň, která má velký podíl na příjmech státního rozpočtu. V České republice docházelo k postupnému snižování této daně, aby bylo podnikání atraktivnější. Velké množství podniků je pro stát velmi pozitivní, protože vznikají volná místa pro nezaměstnané, které stát už nemusí finančně podporovat.

Poplatníci daně

Poplatníci daně z příjmů právnických osob jsou právnické osoby, organizační složky státu, různé fondy, atd. Poplatník může být daňový rezident České republiky nebo nerezident. Daňový rezident České republiky má své sídlo na území České republiky a má neomezenou daňovou povinnost odvádět daně z příjmů jak z tuzemska, tak i ze zahraničí. Naopak daňový nerezident, který nemá sídlo v České republice má pouze povinnost odvádět daně z příjmů, které vznikly na území České republiky, jak uvádí Vančurová a Láchová ve své publikaci (2014, s. 91-93).

Předmět daně

Předmětem daně jsou příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem, není-li dále stanoveno jinak. Osvobození od daně v tomto případě moc nenajdeme. Jednalo by se například o úroky z přeplatku na dani, zaviněné správcem daně. Nově je ale osvobozeno

bezúplatné plnění nabyté dědictvím nebo odkazem. Zdaňovacím obdobím je ve většině případů kalendářní rok, ale může být i hospodářský. (Vančurová a Láchová, 2014, s. 93-95)

Sazba daně

„Sazba daně činí 19 %, pokud není stanoveno jinak. Tato sazba daně se vztahuje na základ daně snížený o položky, který se zaokrouhlí na celé tisícikoruny dolů.“ (Marková, 2014, s. 26)

2.1.2 Daň z nabytí nemovitých věcí

Jednorázová majetková daň, která nově vznikla od 1. 1. 2014 a nahradila daň dědickou, darovací a daň z převodu nemovitostí. Zdanění dědictví a darů je nově řešeno v dani z příjmů. (CzechTrade, 2013a)

Poplatník daně

Podle způsobu nabytí nemovitých věcí se určí poplatník daně. Převodce se stává poplatníkem při úplatném nabytí vlastnického práva koupí nebo směnou. Kupující se může stát poplatníkem, když se na tom kupující s prodávajícím dohodnou. V ostatních případech je ze zákona poplatníkem nabyvatel nemovité věci. (Vančurová a Láchová, 2014, s. 374)

Předmět daně

„Předmětem daně je úplatné nabytí vlastnického nebo spoluvlastnického práva k nemovité věci v podobě pozemku, stavby, inženýrské sítě a také práva stavby na pozemku na území České republiky, dále také nabytí stavby, která se stane součástí pozemku.“ (Vančurová a Láchová, 2014, s. 373)

Základ daně

Základ daně se zjistí nabývací cenou, z které následně vybereme tu, ze které budeme počítat. Vybíráme ze sjednané, srovnávací, zjištěné nebo zvláštní ceny. Porovnáme jednotlivé ceny a ve většině případů si vybereme tu nejvyšší. (Vančurová a Láchová, 2014, s. 375-376)

Sazba daně

Sazba je lineární a jednotná ve výši 4 % ze základu daně. (Vančurová a Láchová, 2014, s. 377)

2.1.3 Daň z nemovitých věcí

Patří k starším daním, která má mnoho výhod. V publikaci Vančurové a Láchové (2014, s. 350) jsou tyto výhody sepsané. Nemovité věci jak už z obsahu názvu vyplývá, jsou nemobilní a díky tomu je nemůžeme přesunout do žádných daňových rájů. Tento majetek je také velmi dobře evidován v katastru nemovitostí, takže je obtížně zatajitelný. Zvláštností je, že proti ostatním daním v Česku je jako ve zbytku Evropy municipální. To znamená, že sazba daně je pohyblivá, kdy záleží na obci, ve které se nachází.

Poplatníci daně

Poplatníkem je majitel pozemku, stavby a jednotek. Pokud je nemovitost vlastnictvím České republiky, platí daň ten, kdo nemovitost využívá ke své potřebě. Vančurová a Láchová (2014, s. 351) uvádí vlastníky, nájemce, pachtýře, právnické osoby, v případech práva trvalého užívání, spadají tady i organizační složky státu a státní organizace.

Předmět daně

Mezi předmět daně řadíme nemovité věci nacházející se na území České republiky. Nemovité věci se rozdělují do různých kategorií, podle toho, jestli mluvíme o obytných domech, vinicích, polích, garážích apod. Každá kategorie je daněna jinou sazbou, více v zákoně o nemovitých věcích. (Marková, 2014, s. 97-98)

2.1.4 Daň silniční

Silniční daň patří mezi novější daně, v České republice ji vybíráme z motorových vozidel, které jsou využívány k dosahování příjmů. Vančurová a Láchová (2014, s. 259) publikuje, že tato daň je vybírána účelově na údržbu, rekonstrukce, opravy a výstavbu silniční sítě. Tyto finance jsou soustředěny ve Státním fondu dopravní infrastruktury.

Poplatníci daně

Provozovatel vozidla, který je zapsán v technickém průkazu vozidla. Osoba, která využívá automobil, jehož provozovatel zemřel nebo je odhlášen z registru. Zaměstnavatel, který platí svému zaměstnanci cestovní náhrady za používání osobního automobilu a také organizační složka osoby, která má sídlo nebo trvalý pobyt v zahraničí. (Vančurová a Láchová, 2014, s. 259)

Předmět daně

Silniční vozidla a jejich přípojná vozidla podléhají silniční dani, pokud jsou používány na ekonomickou činnost, registrovaná a provozována v ČR. Také každé vozidlo nad 3,5 tuny. (Marková, 2014, s. 113) Existují také osvobození, které se týkají jednostopých vozidel, vozidel se třemi koly, vozidel na elektrický pohon, vozidel na hybridní pohon a vozidel na palivo LPG nebo stlačený zemní plyn a E85. (Vančurová a Láchová, 2014, s. 261)

Sazba daně

Sazba daně se liší pro osobní a nákladní motorová vozidla. Dále je také důležitý objem motoru, váha a velikost. Podle výše zmíněných kritérií jsou sazby daně uvedeny v tabulkách zákona. (Vančurová a Láchová, 2014, s. 261-264)

2.2 Nepřímé daně

Nepřímé daně, neboli také daně ze spotřeby, jsou pro většinu poplatníků neutrálnější než přímé daně. Je to díky tomu, že každý platí stejně velkou částku, která je uvalena na zboží či službu. Má to ale také negativní stránku, kdy daň ztrácí funkci solidarity. Přesto vzniká stále více důvodů, proč se více přiklánět k dani nepřímé. Pro stát je lépe předvídatelná než daň přímá, dále je skrytá, takže poplatník jí tolik nevnímá. Tudíž není těžké prosadit její zvýšení.

2.2.1 Daň z přidané hodnoty

Pro všechny státy evropské unie je povinností mít daň z přidané hodnoty. Většina odborníků se shoduje, jak uvádí Vančurová a Láchová (2014, s. 287), že tato daň by měla v daňových systémech převažovat.

Předmět daně

Předmětem daně je dodané zboží nebo převod nemovitostí a poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku, dále pořízení zboží z EU a dovoz zboží z třetích zemí. Za zboží se označují hmotné věci až na peníze a cenné papíry, taktéž teplo, chlad, elektrická energie, voda a plyn. Zbožím jsou i živá zvířata, lidské tělo a jeho části. Při dodání dochází k převodu práva nakládat se zbožím jako vlastníkem, ve většině případů za peněžní protihodnotu. Službou označujeme ekonomickou činnost, která není zbožím. Příkladem může být masáž, montáž, kosmetické služby, IT služby a mnoho dalšího. (Vančurová a Láchová, 2014, s. 290-291), (Marková, 2014, s. 120)

Plátce daně

Osoby povinné k této dani jsou fyzické a právnické osoby, které samostatně uskutečňují ekonomickou činnost. Plátcem se stává, když nejvýše za 12 bezprostředně předcházejících měsíců přesáhla obrát 1 000 000 Kč. (Marková, 2014, s. 122)

Základ daně

Daň z přidané hodnoty se počítá až po přičtení všech vedlejších položek jako je například přičtení cla, pojistného, spotřební daně, ekologické daně atd. (Marková, 2014, s. 131)

Osvobozené plnění od daně bez nároku na odpočet daně

Zboží a služby, které jsou osvobozeny od daně, jsou například poštovní služby, finanční činnosti, pojišťovací činnosti, výchova a vzdělání, sociální pomoc atd. (Marková, 2014, s. 135)

Osvobozené plnění od daně s nárokem na odpočet na vstupu

Při uskutečňování plnění s nárokem na odpočet lze bez omezení uplatňovat daň na vstupu a nedochází ke krácení odpočtu, ani se nepočítá krácící koeficient. Patří tady například dodání zboží do jiného členského státu, pořízení zboží z jiného členského státu, apod. (Marková, 2014, s. 135-138)

Sazby daně

Pro rok 2014 máme dvě sazby, 15% a 21%, (pro rok 2015 nově třetí sazba 10%).

Základní 21% sazbou je zdaněno skoro veškeré zboží a služby. Dále 15% sníženou sazbou jsou zdaněny hlavně potraviny a nápoje (výjimkou jsou alkoholické nápoje), zdravotnické potřeby, knihy, noviny, apod. (Marková, 2014, s. 135)

2.2.2 Spotřební daň

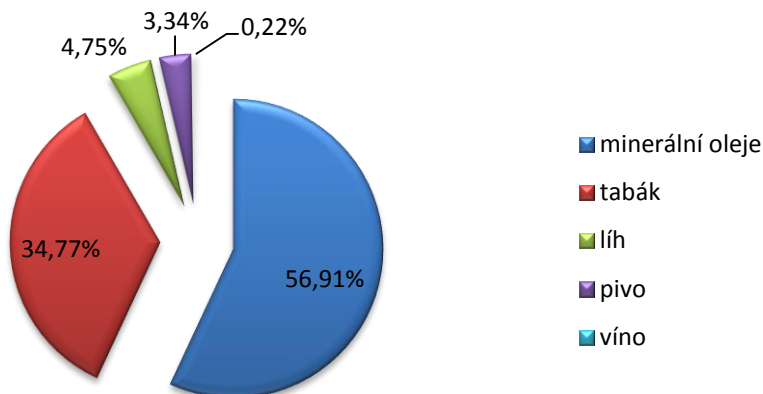
Tato daň by měla plnit funkci zvyšování cen u škodlivého zboží, aby docházelo ke snižování prodeje tohoto druhu zboží. Výškou sazby, která je u zboží vyšší, jak 50 % také přispívají velkým dílem do státního rozpočtu. (CzechTrade, © 1997-2015)

Předmět daně

Mezi vybrané produkty řadíme minerální oleje, lihoviny, pevná paliva, zemní plyn, líh, pivo, víno a jeho meziprodukty a tabákové výrobky. Níže na obrázku 3 je znázorněné, z čeho má stát nejvyšší příjem. Minerální oleje představují větší polovinu, tabákové

výrobky jsou také velkým zdrojem. Ostatní tvoří zhruba 10 % (Obr. 3). (Marková, 2014, s. 166)

Výnos spotřebních daní 2013

Obr. 3 – Výnos daní spotřebních (Ministerstvo financí České republiky, 2014)

Níže v tabulce (Tab. 1) jsou uvedeny jednotlivě sazby zdanění vybraných spotřebních daní, kterými se budu zabývat v praktické části.

Tab. 1 – Sazebník vybraných spotřebních daní v ČR (Marková, 2014, s. 187-200)

Vybrané spotřební daně	Sazby (2014)
Daň z lihovin	28 500 Kč/hl etanolu
Daň z piva	32 Kč/hl/°Plato
Daň z tabáku	27 % z ceny balíčku 1,19 Kč/ks (1,29 Kč/ks 2015)
Daň z benzínu (bezolovnatý)	12 840 Kč/1 000 l
Daň z nafty	10 950 Kč/1 000 l

Plátce daně

Daň je vybírána celními úřady podle sídla nebo místa plátce daně. Mezi plátce řadíme FO a PO, které jsou provozovateli daňového skladu, oprávněným příjemcem, daňovým zástupcem nebo výrobcem. (Marková, 2014, s. 167)

Zdaňovací období je kalendářní měsíc. (Marková, 2014, s. 172)

2.2.3 Ekologické daně

Od 1. 1. 2008 vznikla povinnost zavést daně z elektřiny, zemního plynu a pevných paliv. Byla to jedna z podmínek členství v EU. Plátcem daně jsou z větší části dodavatelé a provozovatelé distribuční soustavy. Zdaňovací období je stejné jako u spotřební daně, kalendářní měsíc a sazby se liší od druhu. (CzechTrade, 2013b)

3 DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB V ČR

Mezi přímé daně řadíme i daň z příjmů fyzických osob. Vančurová (2013, s. 23) tvrdí, že jde o všechno, co zvyšuje užitek poplatníka. Nerozlišujeme, jestli jde o peněžní či nepeněžní formu. Tuto daň nelze převést na žádný jiný subjekt. Výhoda této daně spočívá, že jde na každého poplatníka uplatnit individuální přístup. Každý poplatník by neměl být zdaněn stejně. Musí se přihlédnout k jeho platební schopnosti a také sociálnímu postavení. Platební schopnost je upravena tím, že máme procentní sazbu daně, to znamená, že člověk z nižšího platu odvádí nižší částku, než poplatník s vyšším příjmem. Sociální postavení se upravuje o to, jestli se poplatník ze svého důchodu stará ještě o jiné osoby. Poplatník, který má dvě nezaopatřené děti, odvádí méně, než bezdětný. Také handicapovaní lidé mají zvýhodnění, protože si musí platit speciální zdravotní pomůcky a léky. Všechny tyto výhody jsou upraveny pomocí slev a odečitatelných položek. I když pro poplatníka jsou velkou výhodou, pro stát to v některých případech může znamenat ztížení výběru daní a také usnadnění daňových úniků.

3.1 Příjmy ze závislé činnosti

„Příjem ze závislé činnosti je příjem ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního, služebního nebo členského poměru a obdobného poměru, v nichž poplatník při výkonu práce pro plátce příjmu je povinen dbát příkazů plátce.“ (Vančurová, 2013, s. 113) Tento pracovněprávní vztah může být uzavřen na dobu určitou i neurčitou. Také existují dohody mimo pracovní poměr, což je dohoda o pracovní činnosti a dohoda o provedení práce. Máme i další příjmy, které v některých bodech definice závislé činnosti nesplňují, ale přesto je sem řadíme. Například odměny za výkon práce pro společnost nebo družstvo, odměny jednatelům, tantiémy, odměny žáků a studentů z praktického výcviku a příjmy za práci likvidátora. Také příjmy plynoucí v souvislosti se současným, budoucím či minulým výkonem závislé činnosti musí podléhat dani. Poslední, málo sledovaná skupina, jsou funkční požitky, které se vyplácí za výkon funkce voleného nebo jmenovaného představitele státu nebo spolku, politických stran atd. (Vančurová, 2013, s. 110-115)

3.1.1 Příjmy ze zaměstnání z hlediska sociálního pojištění

Hlavní pracovněprávní vztah podléhá plnému odvodu sociálního a zdravotního pojištění. Zdravotní pojištění je ve výši 13,5 %, z toho 9 % odvádí zaměstnavatel a 4,5 % zaměstnanec ze své hrubé mzdy. U sociálního zabezpečení je to 25 % placené

zaměstnavatelem a 6,5 % si platí zaměstnanec sám. U dohody o provedení práce je důležité, jestli překročí 10 000 Kč měsíční příjem. Pokud ne, tak sociální a zdravotní pojistné neodvádí. Z dohody o pracovní činnosti se odvádí zdravotní pojištění a sociální pojištění pokud příjem překročí 2 500 Kč za kalendářní měsíc. (Vančurová, 2013, s. 116-118)

Minimální vyměřovací základ

Minimální vyměřovací základ se využívá pouze u zdravotního pojištění, kdy vychází z minimální mzdy. Minimální mzda je pro rok 2014 stanovena na 8 500 Kč (2015 = 9 200 Kč). Minimální vypočtené zdravotní pojištění pak je ve výši 1148 Kč (2015 = 1 242 Kč), pokud není pracovní doba přerušena z důvodu pracovní neschopnosti nebo nastanou překážky ve výkonu práce. (Vančurová, Láchová, 2014, s. 178-180), (MPSV, 2014)

Maximální vyměřovací základ

Od roku 2008 byl zaveden maximální vyměřovací základ. Oproti minimálnímu vyměřovacímu základu se tento uplatňuje jenom na sociální zabezpečení. Tady nevycházíme z minimální mzdy, ale z průměrné, která je pro rok 2014 25 942 Kč (2015 = 26 611 Kč). Maximální vyměřovací základ se pro roční zúčtování vypočítá jako 48 násobek průměrné mzdy, to je 1 245 216 Kč. (Vančurová, Láchová, 2014, s. 182-183), (Běhounek, 2014)

3.1.2 Příjmy vyňaté ze zdanění

Mezi tyto příjmy řadíme náhrady cestovních výdajů a pracovních pomůcek včetně pracovního oblečení. Cestovní náhrady jsou vyňaty, pokud nepřekročí zákonem stanovené limity. Pokud jsou náhrady vyšší, tento rozdíl si zaměstnanec zařadí do základu daně. Výdaje rozdělujeme na výdaje na ubytování, dopravu, stravné a vedlejší výdaje. Mezi dopravu řadíme jak veřejnou dopravu, tak i motorové vozidlo zapůjčené za tímto účelem. Existuje také možnost, kdy zaměstnanec použije své osobní vozidlo. Tady se již náhrady uplatňují paušálně. Paušální náhrada se také uplatňuje na stravné, které se liší podle státu. U zahraničních cest nám může vzniknout nárok na kapesné, které může dosahovat až 40 % stravného. (Vančurová, 2013, s. 119-126)

3.1.3 Příjmy osvobozené od daně

Příjmy vyňaté ze zdanění přímo souvisí s výkonem práce, naopak příjmy osvobozené jsou na zaměstnání jenom vázány. Pokud vzdělání zaměstnance slouží k odbornému rozvoji,

keré souvisí s předmětem činností zaměstnance, tak je osvobozeno. Mezi vzdělání, které není osvobozené, patří vzdělání k získání akademické hodnosti. Dalším zaměstnaneckým benefitem je také stravování a pitný režim na pracovišti. Osvobozené je také přechodné ubytování, které převážně využívají dělníci. Podmínkou je, že nesmí být v obci, kde pracovník žije. V některých jasně specifikovaných případech jsou nepeněžité dary zahrnuty do této skupiny. Dále také kultura a sport, rekreace, účelové bezúročné půjčky, pojištění na stáří či sociální výpomoc. (Vančurová, 2013, s. 126-132)

3.1.4 Zdanitelné příjmy

Zaměstnanci jsou zdaněny peněžní i nepeněžní příjmy od zaměstnavatele. Mezi nejčastější příkladem peněžních příjmů patří podíly na zisku, které jsou zaměstnanci zahrnuty do základu daně. Trochu složitější jsou už nepeněžní příjmy, které jsou často označovány jako zaměstnanecké benefity nebo naturální požitky. Tyto naturální požitky jsou zaměstnanci většinou poskytovány za symbolickou cenu, která je nižší než tržní. Tento vzniklý rozdíl se zahrne do základu daně zaměstnance. Mezi tyto požitky řadíme pronájem podnikového bytu a poskytnutí motorového vozidla. (Vančurová, 2013, s. 133-138)

3.1.5 Prohlášení k dani

Tento dokument, mnohdy označovaný jako „ružový papír“ rozhoduje o způsobu zdanění zaměstnance. Při více zaměstnavatelích současně, si poplatník rozhodne, u kterého podepíše tento dokument a následně u tohoto zaměstnavatele mu bude vypočítaná daň po odčitatelných položkách a slevách, na které má poplatník nárok. Prohlášení, lze podepsat u jednoho zaměstnavatele na jedno období (kalendářní rok). Podepsáním dokumentu poplatník prohlašuje, že nahlášené skutečnosti jsou pravdivé. Pokud se zjistí opak, sankce, které vzniknou, může dát zaměstnavatel k úhradě jemu. Prohlášení se podepisuje do 30 dnů od nástupu do zaměstnání, k nahlášeným změnám se přihlédne až následující měsíc, výjimkou je narození potomka a studium. Stálí zaměstnanci mají povinnost podepsat prohlášení každoročně, nejpozději pak do 15. února. (Kučerová, 2014, s. 53-54)

3.1.6 Superhrubá mzda

V České republice se daň z příjmů FO vypočítá ze superhrubé mzdy, je to mzda navýšená o odvody, které za zaměstnance platí na zdravotní a sociální pojištění zaměstnavatel. To znamená, že naši hrubou mzdu vynásobíme 34 % (9 % na zdravotní pojištění a 25 % na

sociální). Základ daně je pak tzv. superhrubá mzda zaokrouhlená na celé stokoruny dolů (při ročním zúčtování). (Dlouhá, 2015)

3.2 Příjmy ze samostatné činnosti

Příjmy ze samostatné činnosti jsou činnosti, které osoba vykonává vlastním jménem a na vlastní účet. Často také označováno jako podnikání. Podnikatel pak může být osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění. Osoba, která podniká na základě jiného zákona např. daňový poradce, lékař, auditor, advokát atd., dále také fyzické osoby z příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a jsou zapsané v evidenci. Do příjmu z podnikání spadá i podíl společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti ze zisku. (Vančurová, 2013, s. 154-155)

Máme však i profese, které úplně nesplňují definici podnikání. Tuto skupinu označujeme jako jinou samostatnou činnost, kterou dále rozdělujeme na příjmy z převodu a využití duševních práv a příjmy z výkonu nezávislého povolání. Do první skupiny Vančurová (2013, s. 155-157) řadí příjmy z převodu a využití průmyslových práv. Pod tímto si představíme vynálezce, ochranné známky, programové vybavení apod. Do této kategorie můžeme zařadit i příjmy dosažené podle autorského zákona, zahrnující práva autorská i příjmy z vydání uměleckých děl vlastním nákladem. Příjmy z výkonu nezávislého povolání jsou charakterizovány trochu jinak. Ne vždy potřebujeme oprávnění (například artisté, vědci, profesionální sportovci). V některých případech je oprávnění či registrace nutná. Není to oprávnění k podnikání, ale k výkonu činnosti. Velmi specifickou skupinou jsou příjmy soudních znalců a tlumočnicků, zprostředkovatelů kolektivních sporů a rozhodců.

3.3 Příjmy z kapitálového majetku

Příjmy z kapitálového majetku, někdy také označovány jako příjmy z finančního majetku, můžeme rozdělit do dvou skupin, na úroky a dividendy. Mezi úroky řadíme úroky z vkladu, úvěrů, půjček, úrokové výnosy z cenných papírů a obdobných instrumentů. Úroky z vkladu pro podnikatele jsou zdaněny jiným způsobem, kterým se tady nebudeme zabývat. Druhým typem finančního majetku jsou dividendy, do kterých především spadají dividendy z akcií, zatímních listů, podílových listů a také podíly na zisku plynoucí ze společnosti kapitálovým společníkům a členům družstev a podíly na zisku tichých společníků. (Vančurová, 2013, s. 220-226)

3.4 Příjmy z nájmu

Příjmy z pronájmu jsou převážně z pronájmu nemovitých věcí, jako jsou byty, domy, pozemky apod. Tento druh majetku je lehce vysledovatelný, protože se musí evidovat. Mnohem složitější je výběr daní z pronájmu movitých věcí. A proto se zahrnují do základu daně, jenom pokud se nejedná o příležitostní příjem.

Máme dva způsoby, jak si vypočítat základ daně. První vychází z toho, že si od příjmů odečteme prokazatelné výdaje. Prokazatelné výdaje jsou výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Druhý způsob je uplatňování výdajů paušální 30% sazbou z příjmů. (Vančurová, 2013, s. 227-232)

3.5 Ostatní příjmy

Do této skupiny patří příjmy, které jsme nezmínili výše. Protože jsou tyto příjmy z větší části nestandardní a ojedinělé, je důležité zodpovědět otázku, jestli mají být do základu daně vůbec zahrnuty. Může se totiž stát, že jejich výběr je spojen s velkým nárůstem administrativních nákladů. Těžkosti mohou nastat i při oceňování takového příjmu a výdaje s nimi spojené. Proto velkou roli v tomto dílčím základu hrají osvobozené daně.

Mezi ostatní příjmy řadíme příjmy sociálního charakteru, příjmy z prodeje majetku, příležitostné příjmy, náhrady škody, pojistná plnění, výhry a ceny. (Vančurová, 2013, s. 247-285)

3.6 Osvobození od daně

Osvobození od daně je část předmětu daně, ze kterých se daň nevybírání, neboli které daňový subjekt není povinen zahrnout do základu daně. Ve většině případů se osvobození váže na splnění podmínek nebo má určité horní limity, překročený limit se už zdanit musí.

Mezi osvobozené příjmy patří příjmy z prodeje nemovitostí, podmínkou je, že prodávající měl v nemovitosti alespoň dva roky bydliště. Dále příjmy z prodeje movitých věcí (motorové vozidla, lodě, letadla) pokud jsou ve vlastnictví prodávajícího alespoň jeden rok. Také přijaté náhrady škody a náhrady nemajetkové újmy jsou osvobozeny. Další osvobozené příjmy jsou soutěže, příjmy sociálního charakteru, odběr krve a tělesných orgánů, stipendia, pomoc od zaměstnavatele, pojistné plnění a mnoho dalšího. (Marková, 2014, s. 10)

3.7 Nezdánitelné části základu daně

Nezdánitelné části základu daně nám v ročním zúčtování snižují základ daně. Řadíme mezi ně například bezúplatné plnění, úroky z hypotečního nebo obdobného úvěru, pojistné na penzijní připojištění a soukromé životní pojištění, členské odborové příspěvky a příspěvky na úhradu dalšího vzdělání. Bezúplatné plnění (dříve dary) jsou v obecně ty, které se použijí na veřejně prospěšné účely. Velmi častým bezúplatným plněním je bezpříspěvkový odběr krve, kdy si můžeme za každé darování odečíst 2 000 Kč. Nezdánitelné části základu daně jsou také úroky z hypotečního nebo obdobného úvěru, které jsou použité na financování bytových potřeb. U penzijního připojištění se státním příspěvkem lze maximálně odečíst 12 000 Kč za zdaňovací období po splnění podmínek. Soukromé životní pojištění má nejvyšší odečitatelnou částku také 12 000 Kč. Odborové příspěvky jsou chápány jako členské příspěvky, které zaplatíme jako člen. Maximálně lze odečíst 3 000 Kč. Také při vzdělání si můžeme uplatnit úhradu za zkoušky ve výši až 10 000 Kč, pokud nejsou hrazeny zaměstnavatelem. (Marková, 2014, s. 20)

3.8 Sazba daně

Od roku 2008 máme lineární sazbu ve výši 15 %. Od roku 2013 se přistoupilo k solidárnímu zvýšení daně. (Vančurová a Láchová, 2014 s. 216)

3.8.1 Solidární daň

Lidé s vyššími příjmy, musí odvádět navíc tzv. solidární daň. Při překročení měsíční hrubé mzdy o čtyřnásobek průměrné mzdy, která je pro rok 2014 vypočítána na 25 942 Kč, tak z rozdílu musí odvádět 7% daňový příplatek. Pokud zaměstnanec překročí při ročním zúčtování limit 1 245 216 Kč, musí následujícího roku sám podat daňové přiznání a daň odvést. Pokud ale limit přesáhneme jenom v některých měsících, například díky prémie apod., můžeme požádat o zúčtování zaměstnavatele. (Dlouhá, 2015)

3.9 Slevy na dani

Od roku 2006 vznikly standární absolutní slevy, které rozdělujeme na zaměstnance se zdravotním postižením a sociální slevy, které se dále dělí na slevy na poplatníka a na vyživované osoby. Také se slevy dělí na ty, které poplatník uplatňuje sám na sebe, a na vyživované osoby. Tyto slevy se odečítají od základní částky vypočtené daně, jejich

působení je bezprostřední. V níže uvedené tabulce (Tab. 2) jsou zachyceny částky slev za rok 2014 a 2015.

Tab. 2 – Sociální standardní slevy na dani (Měšec.cz, © 1998 – 2015)

Druh slevy	2014 (Kč)	2015 (Kč)
Na poplatníka	24 840	24 840
Na poplatníka – starobního důchodce	24 840	24 840
Na invaliditu poplatníka:		
Na invaliditu 1. a 2. stupně	2 520	2 520
Na invaliditu 3. stupně	5 040	5 040
Držitel průkazky ZTP/P	16 140	16 140
Sleva na studenta	4 020	4 020
Slevy na vyživovanou osobu:		
Sleva na manžela	24 840	24 840
Sleva na vyživovaného manžela – držitel průkazu ZTP/P	49 680	49 680
Na nezaopatřené dítě	13 404	1. dítě 13 404, 2. dítě 15 804, 3. a další 17 004
Na nezaopatřené dítě – držitele průkazu ZTP/P	23 208	1. dítě 26 808, 2. dítě 31 608, 3. a další 34 008
Sleva za umístění dítěte	Do výše 8 500	Do výše 9 200

Blíže se seznámíme s jednotlivými slevami, protože jejich využívání je u některých poměrně specifické. Slevy na poplatníka, jak normální, tak při starobním důchodu, jsou už 4 roky stejné. Pro její uplatnění nejsou žádné specifika. Naopak slevy na invaliditu poplatníka jsou diferencovány podle stupně zdravotního postižení. Z větší části se tato sleva přiznává poplatníkům, kteří pobírají invalidní důchod. U slevy na studenta je důležitá věková hranice, která nesmí překročit 26 let. U doktorandských studií je hranice posunuta na 28 let. Slevy na vyživovanou osobu musí splňovat hlavní podmínku, kdy vyživované osoby musí žít ve společné domácnosti s poplatníkem. Sleva na manžela (ku) se uplatňuje, když manželovy (činy) započitatelné příjmy nedosahují hranice 68 000 Kč. Do příjmů manžela (ky) se započítávají i osvobozené příjmy včetně některých sociálních dávek. Na manžela (ku) s průkazem ZTP/P jsou slevy samozřejmě vyšší, jako i u dítěte s tímto průkazem. Ve slevách na dítě jsou v roce 2015 velké změny, protože až doposud se nerozlišovalo, kolikáté dítě poplatník vyživuje. Od tohoto roku se slevy na dítě uplatňují progresivně. To znamená, že na první dítě je sleva nejnižší a postupně se zvyšuje až do

třetího dítěte. Tyto slevy si může uplatňovat jen jeden z rodičů. Od roku 2014 je také novinkou, kdy si jeden z rodičů může odpočítat poplatek za navštěvování předškolního zařízení, které ale nesmí zahrnovat stravu. Pro rok 2014 platí do výše 8 500 Kč, podle minimální mzdy. (Měšec.cz, © 1998 – 2015), (Vančurová, 2013, s. 219-222)

Daňový bonus

V případě, že vypočtená daň je nula a poplatník si neuplatnil celou částku daňového zvýhodnění na dítě, vzniká mu nárok na tzv. daňový bonus. Poplatník požádá stát, aby mu zbytek doplatil. Aby poplatník měl nárok na daňový bonus, musí splňovat určité podmínky. Nárok na bonus musí dosahovat částky alespoň 100 Kč. Dále hrubé příjmy v základu daně musí dosáhnout alespoň výše šestinásobku minimální mzdy. V roce 2014 to představuje částku 51 000 Kč (2015 = 55 200 Kč). Důležitým omezením je, že daňový bonus může maximálně činit 60 300 Kč. (Vančurová 2013, s. 331)

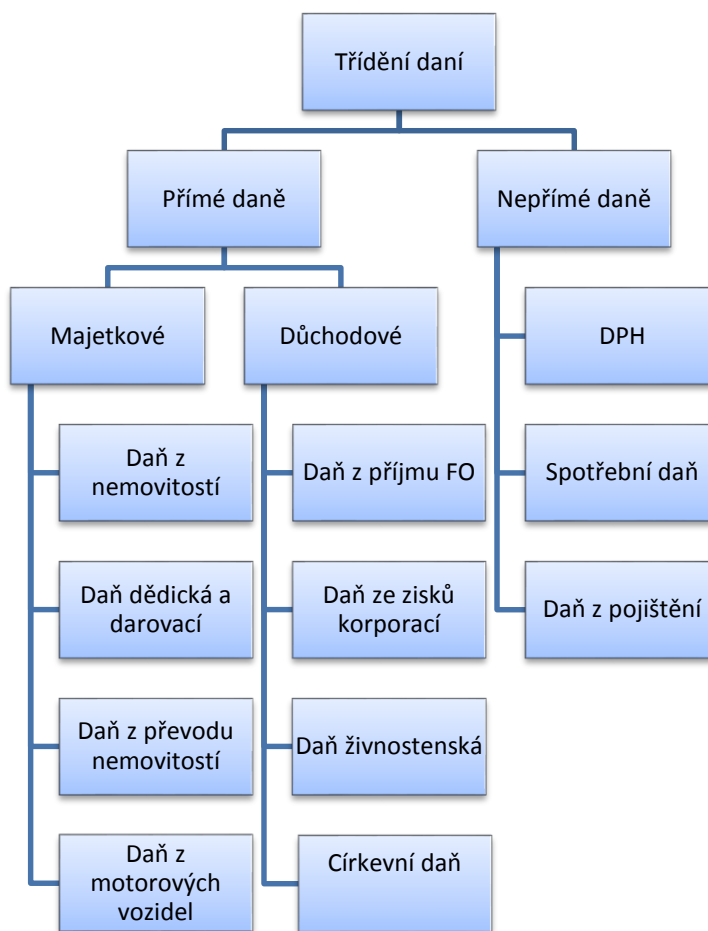
3.10 Zdaňovací období

Zdaňovacím obdobím je sice kalendářní rok, ale většina lidí odvádí měsíční zálohy na daň. Díky měsíčním zálohám může vzniknout větší daňová povinnost než u ročního zúčtování, proto je důležité požádat o podání ročního zúčtování. Při stanovení záloh například nelze uplatnit odpočty a některé slevy na daně. (Vančurová a Láchová, 2014, s. 236-237)

4 DAŇOVÝ SYSTÉM NĚMECKA

Spolková republika Německa je federativní republika rozdělena do 16 spolkových zemí. Díky tomuto je rozdělení daní jiné než v ČR. Daňový systém Německa je rozmanitější, protože veřejné výdaje jsou kryty třemi úrovněmi (spolkové daně, zemské daně a obecní daně a přirážky). Některé daně se ještě procentuálně dělí mezi tyto tři skupiny. Zvláštní skupinou příjmu jsou příjmy z církevní daně, které připadnou jednotlivým církvím, k nimž jsou poplatníci oficiálně zaregistrováni. A do poslední úrovně řadíme evropskou unii. (CzechTrade, 2014)

V hlavním rozdělení daní je na tom Německo podobně jako Česká republika. Ale mají i daně, které v ČR nejsou. Například daň z pojištění, daň živnostenská a církevní daň (Obr. 4). Mají také dovozní daň, kterou my označujeme jako clo, její funkce je stejná jako v ČR, proto není zmíněná jako zvláštní daň.

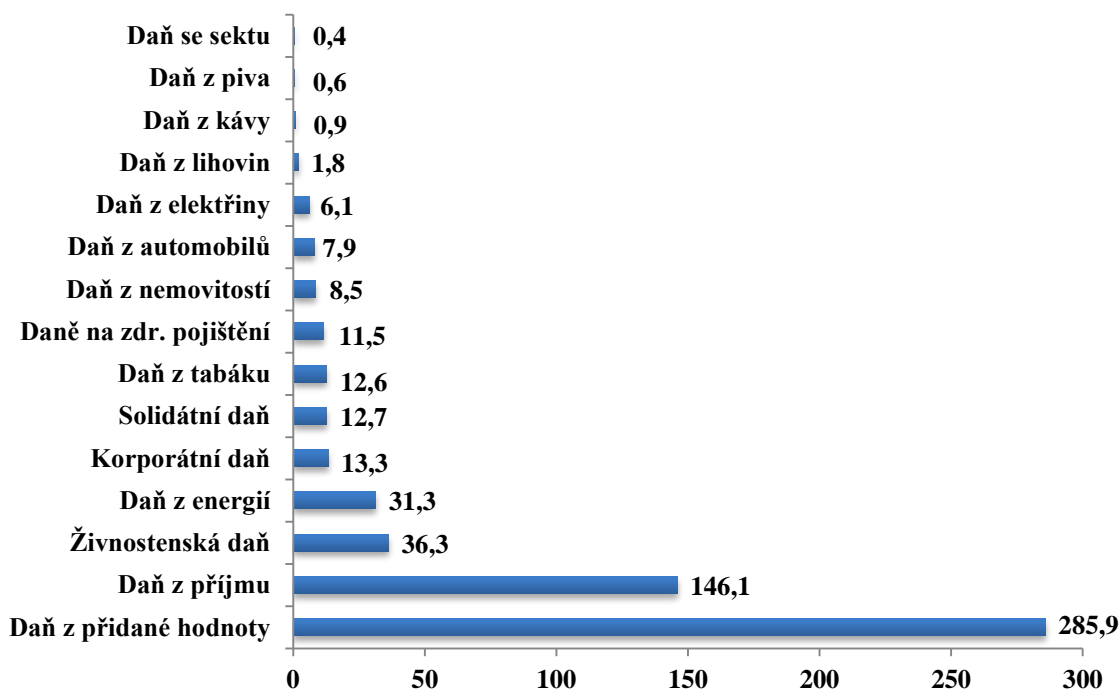

Obr. 4 – Třídění daní (vlastní konstrukce)

Níže na obrázku (Obr. 5) můžete vidět, kolik se v Německu vybere za rok na daních. Tyto částky jsou jenom daně vybrané od ledna do listopadu 2014. Jako u nás se nejvíce vybere

na DPH, které dvojnásobně přesahuje daň z příjmu. Překvapivě nízká suma se vybere na korporátních daních. Z toho vyplývá, že německou ekonomiku drží především domácnosti a korporace jsou v pozadí díky nízké sazbě. (Novák, 2015, s. 4)

Kolik se v Německu v roce 2014 (leden až listopad) vybralo na daních v mld. EUR

Obr. 5 – Daně v Německu 2014 (Novák, 2015, s. 4)

4.1 Přímé daně

Z přímých daní zase vynecháme daň z příjmů FO, která bude níže probrána podrobně. V Německu je důležité při výběru přímých daní procentuální přerozdělení do obcí, spolkových zemí a spolku.

4.1.1 Solidární příspěvek

Solidární příspěvek vznikl v Německu roku 1991 za účelem pomoci východnímu Německu dohnat západní. Aktuálně je sazba ve výši 5,5 % kdy se snížila ze 7,5 %. Původně měla být daň zrušena v roce 2019, ale německá vláda se téhle daně nechce jen tak lehce vzdát. Vláda by tuto daň ráda udržela kvůli zadluženosti některých spolkových zemí. To se nelíbí bohatým zemím jako je Bavorsko a Hesensko, kteří díky dobrému hospodářství ve své spolkové zemi odvádí do vyrovnávacího fondu podstatně větší částky. (Novák, 2015)

4.1.2 Daň ze zisku korporací

Mezi subjekty, které spadají pod tuto daň, včetně solidární přírážky, řadíme akciové společnosti (AG), společnosti s ručením omezeným (GmbH) a komanditní společnosti (KGaA). Německé rezidentní korporace podléhají dani ze svých celosvětových příjmů. Příjem korporace se hodnotí jako obchodní zdanitelný příjem a vůči němu se obecně smí uplatňovat všechny uznatelné výdaje potřebné k dosažení příjmu. Základem daně je souhrnný zisk společnosti. Daňově uznatelné náklady jsou všechny, které jsou spojené s podnikatelskou činností a zákonem nejsou zakázány. Sazba daně už od roku 2008 je ve výši 15 %, s přičtením solidárního příplatku, který je 5,5 % se dostaneme na 15,825 %. Kalendářní rok je brán jako hlavní zdaňovací období. (Široký, 2013, s. 286-287) Důležité je zmínit i komu tato daň připadne. Příjmy z daně ze zisku korporací připadnou z 50 % spolku a z 50 % spolkovým zemím. (Ministerium der Finanzen, © 2015)

4.1.3 Daň živnostenská

Živnostenská daň je jedním z hlavních příjmů obcí, kterým slouží k úhradě jejich veřejných výdajů. Nenechávají si daň celou, ale dále přerozdělují spolkovým zemím a spolku. Hlavní část zůstává v obci. Předmětem daně je zisk ze živnostenského podnikání. (Německo: Finanční a daňový sektor, 2014) Základní sazba daně je 3,5 %. Každá obec k tomu vyhláší přírážkovou sazbu platnou pro dané území. Tato přírážka se pohybuje ve většině případů v rozmezí 200–490 %. Efektivní sazba daně se pak pohybuje od 7 % do 17,15 %. Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok nebo také doba, během které trvala daňová povinnost v kalendářním roce. (CzechTrade, 2014)

4.1.4 Církevní daň

Tato daň vychází z tradic země. V dnešní době se však německá církev potýká s masovým odchodem svých členů z registru. Církevní daň je velmi vysoká a nově daň vybírají banky, kdy poplatník má povinnost příslušnou církev, ke které je přihlášen, nahlásit. Mnoho lidí má také pochybnosti o tom, jak je tato daň využívána. Výše daně je 8 % a 9 %, rozděleno podle spolkových zemí. (Žilková, 2014)

4.1.5 Daň z nemovitostí

Každý, kdo vlastní nemovitost, je povinen z ní odvádět daň. Federální sazba je 0,35 % a municipální koeficient, který má každá obec jinak, je v rozmezí 280 % až 810 %. Takto vzniká efektivní sazba v rozmezí 0,98 % až 2,84 %. (Schellekens, ©2014, s. 337-338) Daň

z nemovitostí případně obci, ve které se nemovitost nachází. (Ministerium der Finanzen, © 2015)

4.1.6 Daň z převodu nemovitostí

Předmětem daně z převodu nemovitostí je nemovitý majetek, který nabýváme, měníme za jiný, grant na dlouhodobý majetek se stavebním povolením atd. Existuje i zcela osvobozený majetek, kde řadíme všechny nemovitý majetek do výše 2 500 EUR, dále také všechny majetek, který podléhá dani dědické a darovací. Sazba daně se pohybuje od 3,5 % do 6,5 %, kdy záleží na poloze nemovitostí. Nejdražší je samozřejmě Berlín jako hlavní město. (Schellekens, ©2014, s. 343-344) Oproti dani z nemovitosti, vybírána suma případně spolkové zemi. (Ministerium der Finanzen, © 2015)

4.1.7 Daň dědická a darovací

Základem daně je ve většině případů tržní hodnota dědického nebo darovaného majetku. Jednou za 30 let je povinnost odvádět daň i z majetku rodinné nadace. Můžou nám vzniknout i odečitatelné náklady jako například dluhy zesnulého, náklady na pohřeb či administrativní náklady. Zděděný obchodní majetek je osvobozený až do výše 225 000 EUR, když se tato částka překročí, zdaňuje se 65 % z překročené částky. Dále je nezdanitelný i majetek darovaný a dědický. Částky, do kterých je majetek nezdanitelný, jsou rozděleny podle příbuzenských vztahů. Sazby daně jsou v rozmezí 7 % až 50 %, kdy rozhoduje příbuzenský vztah a hodnota majetku. (Široký, 2013, s. 289-290) Daň dědická a darovací je v kompetenci příslušné spolkové země. (Ministerium der Finanzen, © 2015)

4.1.8 Daň z motorových vozidel

Poplatníkem se stává každý držitel motorového vozidla a jejich přípojných vozidel užívaných na veřejných komunikacích, který je registrován. Základ daně u osobních automobilů se rozděluje do dvou skupin. U vozidel registrovaných do 30. 6. 2009 je základem daně objem motoru a je zohledňován údaj o emisních limitech EURO. Vozidla registrovaná od 1. 7. 2009 mají základ daně objem motoru a emise CO₂. U všech ostatních, záleží především na maximální povolené hmotnosti. A u nákladních vozidel nad 3,5 t se zohledňují i emise. (Tesařová, 2012) Daň z motorových vozidel je vybírána spolkem, který má správu cest v kompetenci. (Ministerium der Finanzen, © 2015)

4.2 Nepřímé daně

Oproti ČR spadá do nepřímých daní daň z pojištění a ekologické daně jsou zahrnuty v daních spotřebních.

4.2.1 DPH

Daň z přidané hodnoty, neboli také obrátová daň, je uvalena na zboží a služby v Německu. Osoby podléhající dani jsou všechny podnikatelské osoby, včetně osob vykonávajících svobodné povolání a dovozci. Všichni podnikatelé, kteří překročí obrát 17 500 EUR v předcházejícím roce, jsou povinni odvádět daň. Podnikatel, který tento limit nepřekročí má možnost se k dani přihlásit dobrovolně. (Schellekens, ©2014, s. 343) *„Dani podléhá dodání zboží a poskytnutí služeb v Německu, pořízení zboží z jiného členského státu podnikatelem v rámci jeho podnikání, dovoz zboží do Německa nebo do rakouských oblastí Jungholz a Mittelberg a pořízení nových dopravních prostředků z jiného členského státu.“* (Široký, 2013, s. 290) Sazby mají dvě, základní sazba je 19 % a snížená jenom 7 %. Snížená sazba je uplatňována na základní zboží a služby, jako jsou potraviny a nápoje (s výjimkou na nápoje, které jsou spotřebovány na místě), noviny a knihy, léčiva, kulturní akce, pod které řadíme divadla, muzea a koncerty. Nejpodstatnější osvobození od daně jsou v bankovníctví, pojišťovnictví a nemovitých věcí, které jsou zdaněny jinými daněmi. (Nerudová, 2011, s. 259)

Rozdělení daní z obrátu je už trochu složitější, tato daň se procentuálně dělí mezi všechny tři úrovně. Spolku se odvede 53,9 %, spolkové zemi 44,1 % a obci pouhé 2 %. (Ministerium der Finanzen, © 2015)

4.2.2 Spotřební daň

Německo vybírá spotřební daně z minerálních olejů, tabáku, piva a destilovaného alkoholu, šumivého vína, elektrické energie a kávy. (Schellekens, ©2014, s. 344) Ke spotřebním daním se zařazuje i daň z dovozu, neboli clo, které ale svým ekonomickým charakterem patří do daně z přidané hodnoty. (Schellekens, ©2014, s. 344) Většina spotřební daně je vybírána na úrovni spolku a zůstává jako příjem jeho rozpočtu, výjimkou je daň z piva, kdy se výnos dělí mezi spolek a spolkové země. Dvě německá území jsou dokonce od placení spotřební daně osvobozeny. Ostrov Helgoland a oblast Büsingen se nachází ve švýcarském daňovém a celním území. (CzechTrade, 2014)

Níže je v tabulce (Tab. 3) zdanění vybraných spotřebních daní, kterými se budu zabývat v praktické části.

Tab. 3 – Sazebník vybraných spotřebních daní SRN (Nerudová, 2014, s. 64 – 75)

Vybrané spotřební daně	Sazby
Daň z destilovaného alkoholu	1 303 EUR/hl
Daň z piva	0,7870 EUR/hl/°Plato
Daň z tabáku	21,74 % z ceny balíčku 0,1525 EUR/ks
Daň z benzínu (bezolovnatý)	669,80 EUR/1 000 l
Daň z nafty	485,70 EUR/1 000 l

4.2.3 Daň z pojištění

Této dani podléhají veškeré platby pojistného, s výjimkou pojistného na zákonné i osobní životní a nemocenské pojištění, a rovněž na zákonné pojištění pro případ nezaměstnanosti. Poplatníkem daně je pojištěnec. Pojišťovna sráží daň za pojistného finančnímu úřadu a základní sazba daně činí 19 %, ale u některých druhů pojištění je tato sazba snížena. Daň připadne spolku. (Ministerium der Finanzen, © 2015)

5 DAŇ Z PŘÍJMU FYZICKÝCH OSOB

5.1 Předmět daně

Osoby podléhající této dani jsou němečtí rezidenti, kteří podléhají dani ze svých celosvětových příjmů, a také nerezidenti, kteří podléhají dani jen z příjmů nabytých na území Německa.

Příjmy podléhající dani z příjmu patří to těchto kategorií (Boeijen-Ostaszewska a Schellekens, ©2012, s. 335):

- příjmy ze zemědělství a lesnictví,
- příjmy z obchodu nebo podnikání,
- příjem z nezávislého povolání,
- příjem ze závislé činnosti,
- kapitálový příjem,
- příjem z pronájmu nemovitého majetku a dlouhodobého hmotného movitého majetku, licenční poplatky,
- ostatní příjmy.

Metoda pro výpočet zdanitelného příjmu závisí, do které kategorie je příjem zařazen. U prvních dvou kategorií je obecným postupem srovnávací metoda čistého jmění. Vypočítá se jako rozdíl mezi čistou hodnotou aktiv na konci hospodářského roku stávajícího a na konci hospodářského roku předešlého. Je možnost si stanovit i metodu čistého zisku, pokud roční zisk z příslušné kategorie nepřesáhne částku 50 000 EUR a výše obratu současně nepřevýšila částku 500 000 EUR. Přes metodu čistého příjmu se počítá u ostatních kategorií, až na skupinu třetí (příjem z nezávislého povolání), na niž se uplatní tato metoda v případě volby daňového poplatníka. Kapitálové příjmy si popíšeme podrobněji později. Metoda čistého příjmu se určí snížením hrubých příjmů o související výdaje. Všechny výsledky z kategorií si poplatník sečte, z toho vycházející celkový příjem, snížený o osobní odpočty, je základem daně. Na základ daně je pak aplikována daňová sazba a slevy na dani. (Boeijen-Ostaszewska a Schellekens, ©2012, s. 335)

Příjmy z této daně jsou druhé největší v Německu, proto se dělí na všechny tři úrovně. Spolek a spolková země si rozdělí stejný podíl ve výši 42,5 %, zbylých 15 % připadne obci. (Ministerium der Finanzen, © 2015)

5.1.1 Příjmy ze závislé činnosti

Příjmy ze zaměstnání jsou jak peněžní či nepeněžní příjem, který zaměstnanec obdrží od zaměstnavatele. Přesčasy jsou zdanitelné, pokud přesčas není vykonávaný v noci, v neděli nebo přes státní svátky. (Schellekens, ©2014, s. 346)

Odečitatelné položky ze závislé činnosti

Zaměstnanec si může odečíst náklady vynaložené na získání a udržení práce až do výše 1 000 EUR. Další velkou výhodou jsou odečitatelné náklady na dopravu do zaměstnání. Standardní částka je 0.30 EUR na km a je použitelná na většinu dopravních prostředků, jenom na osobní automobily může být částka vyšší, maximální odpočet za rok je 4 500 EUR. Pokud zaměstnanec vykonává svoji profesi doma a není jiné pracoviště k dispozici, má nárok na odpočet z nákladu 1 250 EUR. Stěhovací výdaje jsou odečitatelné jako provozní výdaje, jestli vznikly v důsledku stěhování zaměstnance na nové pracoviště. (Schellekens, ©2014, s. 346)

Zaměstnanecké benefity

Paušální sazbou obdržené zaměstnanecké benefity, které slouží k sociálním účelům (jídlo a doprava) se v tomto případě nezapočítávají do zdanitelného příjmu zaměstnance.

Služební vůz je jak v Německu, tak v České republice, velmi častým zaměstnaneckým benefitem. Sazba zdanění v Německu je ročně 12 % (1 % na měsíc) z katalogové ceny, zahrnující speciální vybavení a daň.

Velkou výhodou jsou akcie či opce, které zaměstnanec obdrží od zaměstnavatele. Zdanitelným příjmem se pak stává rozdíl, mezi tržní cenou a kupní cenou v den uplatnění. (Schellekens, ©2014, s. 346)

5.1.2 Kapitálové příjmy

Mezi kapitálové příjmy řadíme dividendy, úroky, licenční poplatky, příjmy tichého společníka pokud vystupuje jenom v roli investora, dále příjmy z nemovitého majetku. Od roku 2009 pod kapitálové příjmy spadají i zisky z prodeje akcií a finančních nástrojů (dluhopisů, dividendových kuponů atd.). Vybrané příjmy z kapitálového majetku tvoří samostatný základ daně a zdaňují se pouze srážkovou daní, jejíž sazba činí 25 %, pokud jsou vyšší než 750 EUR. (Schellekens, ©2014, s. 347-348)

5.2 Osvobozené příjmy

Níže vypsané příjmy jsou od daně osvobozeny:

- platby plynoucí poplatníkovi ze zdravotního nebo úrazového pojištění, také platby z pojištění pro případ invalidity a stáří,
- skoro všechny platby sociálního charakteru,
- paušální platby přijaté v souvislosti se zákonným důchodovým pojištěním,
- stipendia uděleny poplatníkovi za účelem výzkumné aktivity, vědu, umělecké vzdělání a odbornou přípravu. (Schellekens, ©2014, s. 345)

5.3 Odečitatelné položky od základu daně

Odečitatelné náklady dále dělíme do dvou skupin, na náklady zvláštní a mimořádné.

Zvláštní výdaje (Schellekens, ©2014, s. 349-350):

- pojištění:
 - o poplatník si může odečíst až 78 % příspěvků odvedených do systému zákonného důchodového pojištění a i některých soukromých penzijních institutů za stanovených podmínek, až do výše 15 600 EUR. Za speciálních podmínek je dovoleno si odečíst až 88 % z pojistného na životní pojištění
- dary:
 - o poplatník si může odečíst za dary na veřejně prospěšné účely až 20 % z jeho celkových příjmů, podnikatelé do výše 0,4 % z částky představované součtem ročního obrátu a výdajů na mzdy zaměstnanců. Také dary politickým stranám si může poplatník odečíst až do výše 1 650 EUR (zdvojnásobíme při společném zdanění) za zdaňovací období.
- různé výdaje:
 - o platby výživného do výše 13 805 EUR,
 - o výdaje na první odborné vzdělání poplatníka nebo jeho první studie, mezi výdaje řadíme: školné, knihy, ubytování (do výše 6 000 EUR za rok),
 - o zaplacená církevní daň.

Mimořádné výdaje

Mimořádné výdaje mohou být uplatněny, pokud jsou nevyhnutelné a porovnání výše výdajů se skupinou poplatníků ve srovnatelné příjmové hladině příjmů. Výdaje se týkají především nemoci. (Schellekens, ©2014, s. 350)

5.4 Nezdánitelné části daně

Nezdánitelná část příjmu činí 8 354 EUR a pro společné zdanění 16 708 EUR za rok. Za nezaopatřené dítě poplatníka se počítá nezdánitelná část ve výši 2 184 EUR (zdvojnásobíme, pokud jde o společné zdanění) a na výchovu a vzdělání 1 320 EUR (zdvojnásobíme, pokud jde o společné zdanění). Rodiče mohou pobírat v průběhu roku také příspěvky na dítě, které jsou rozdělené podle pořadí dítěte. Na první a druhé jsou příspěvky ve výši 184 EUR na měsíc. Třetí dítě pobírá 190 EUR a částky u čtvrtého a dalšího činí 215 EUR. Rodiče, ale nemohou pobírat příspěvky a současně uplatňovat odečitatelné položky. Rozdíl je také pro svobodné rodiče, kteří žijí v domácnosti s dítětem sami. Tito poplatníci si mohou odečíst ještě dalších 1 308 EUR za rok, pokud jsou jediní dospělí žijící v domácnosti. Dále také jak svobodní, tak manželé, si můžou uplatnit 2/3 nákladů na dítě až do částky 4 000 EUR. Za odčitatelnou položku na dani můžeme považovat i úvěr, pokud je vynaložen jako pomoc v domácnosti (max. 20% výdajů do limitu 4 000 EUR). (Schellekens, ©2014, s. 350)

5.5 Sazba daně

Německý systém zdanění vychází z progresivní metody. Existuje možnost podávat společné daňové přiznání manželů a samozřejmě také pro jednotlivce. Na manžely jsou ve většině případů aplikovány ukazatele ve dvojnásobné výši. Sazby daní se pohybují od 14 % do 45 %, kdy nesmíme zapomenout na solidární příspěvek, který je vypočítaný a přičtený ze sazeb v tabulkách (Tab. 4). (Schellekens, ©2014, s. 351)

Tab. 4 - Sazby daně pro fyzické osoby – jednotlivce (Schellekens, ©2014, s. 351)

Roční zdanitelný příjem (EUR)	Marginální sazba (%)	Splatná daň (EUR)
do 8 354	0	0
8 355 – 13 469	14,00 – 23,97	0 - 971
13 470 – 52 881	23,97 - 42	971 – 13 971
52 882 – 250 730	42	13 971 – 97 068
nad 250 730	45	97 068

5.5.1 Snížená sazba daně

Existuje i snížená sazba daně, která se vypočítá jako 56 % z určené sazby daně a uplatní se na příslušné příjmy. (Schellekens, ©2014, s. 349)

5.6 Zdaňovací období

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok. Daňové přiznání se podává následující rok do 31. května. Daně jsou vybírány v průběhu roku formou záloh a srážkou u zaměstnavatele. Každý desátý den třetího měsíce jsou zálohy splatné. (Schellekens, ©2014, s. 351)

5.7 Postup výpočtu daně ze mzdy

V této kapitole se zaměříme na výpočet daně ze mzdy v Německu. Nejdříve si vysvětlíme co je to karta daňového poplatníka, dále si rozdělíme poplatníky do daňových tříd, zmíníme se o sociálním pojištění.

ELStAM

ELStAM nahradil daňovou kartu, která by měla zjednodušit výběr daní. ELStAM se používá pro sražení mzdy zaměstnanci. Poplatník je v ní rozdělen do daňových tříd a podle toho je mu daň sražena. Jsou tam uvedené informace jako počet dětí, manželka, povinnost k církevní dani atd. Protože je elektronická, je pro zaměstnavatele lehce k dispozici. K ELStAM se přihlásí zaměstnanci, kteří mají v Německu trvalé bydliště nebo se tam převážně zdržují. (ELSTER®, 2013)

Daňové třídy

Pro stanovení správné srážky daně, je v Německu velmi důležitý rodinný stav. Zaměstnanec je podle stavu rozřazen do tzv. daňových tříd.

Rozdělení do tříd se rozhoduje podle skutečných poměrů, které jsou aktuální na začátku roku. Ty změny, které nastanou v průběhu roku a jsou pro poplatníka znevýhodňující, se nepromítnou do daného roku. Naproti tomu změny v prospěch zaměstnance (narození dítěte) si může v průběhu roku uplatnit. Rozdělení daňových tříd je popsáno v příloze (P I). Daňoví poplatníci zařazení ve skupině I až VI vypočítají svoji daňovou povinnost pomocí tabulky (Tab. 5).

Tab. 5 - Vzorce pro výpočet daně (Dittmann, Haderer a Happe, 2014, s. 325)

Zdanitelný příjem (EUR)	Vzorec pro výpočet daně
do 8 354	0
8 355 – 13 469	$S = (974,58 * y + 1 400) * y$ $y = \frac{zvE - 8 354}{10 000}$
13 470 – 52 881	$S = (228,74 * z + 2 397) * z + 971$ $z = \frac{zvE - 13 469}{10 000}$
52 882 – 250 730	$S = 0,42 * zvE - 8 239$
nad 250 730	$S = 0,45 * zvE - 15 694$

Vysvětlivky: S = daň a zvE = zdanitelný roční příjem.

Sociální pojištění

V Německu jsou jedny z nejvyšších odvodů na sociálním pojištění. Zaměstnanec i zaměstnavatel přispívají stejným dílem (Tab. 6).

Tab. 6 - Sociální pojištění (Schellekens, ©2014, s. 352)

	Zaměstnanec	Roční max. vyměřovací základ (EUR)
Důchodové pojištění	9,45 %	Staré spolkové země – 71 400 Nové spolkové země – 60 000
Nemocenské pojištění	8,2 %	48 600
Pojištění pro případ nezaměstnanosti	1,5 %	Staré spolkové země – 71 400 Nové spolkové země – 60 000
Pojištění pro případ invalidity	1,025 % +0,25 příplatek za bezdětnost	48 600

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 PŘÍPADOVÁ STUDIE NA DANĚ FYZICKÝCH OSOB V NĚMECKU

V této kapitole se zaměříme na výpočet daně zaměstnanců v ČR a v Německu. Nejdříve se budu zabývat podrobným postupem zdanění dvou rodin z ČR a ze Spolkové republiky Německa, dále svobodného bezdětného IT pracovníka, svobodné matky a v posledním příkladu se budu zabývat zdaněním manželského páru s vyššími příjmy. U ostatních případů budu hledat spíše rozdíly než popisovat podrobný postup.

Nebudu zdaňovat jenom příjem ze závislé činnosti, ale protože osoby mohou disponovat i zdaňovaným majetkem, budu zmiňovat i ten. Prvním rozdílným výpočtem se budu zabývat u nemovitého majetku, kdy v Německu je základ daně stanoven podle hodnoty majetku a ne podle rozlohy jako u nás. Druhým rozdílem při zdaňování majetku nastane při osobních automobilech, které v Česku nejsou zdaněny vůbec, pokud nejsou používány pro podnikání. V Německu se daň platí i z automobilu v osobním vlastnictví.

Všechny částky pro české poplatníky budou v českých korunách a německé příjmy budou vykazovány v eurech, kdy porovnání bude vycházet z procentuálních podílů jednotlivých daní.

6.1 Rodina s dvěma dětmi

Podrobný postup si projdeme na nejčastějším případě, a tím je rodina. Zdaňování bude také nejsložitější, protože je zapojeno nejvíce osob, i když ne všechny jsou zdaněny.

Smyslená rodina má dvě dcery, první navštěvuje první stupeň základní školy a druhá je v předškolním zařízení. Manželka pracuje jako mzdová účetní čtvrtým rokem u jisté společnosti. Manžel se živí jako řidič kamionu. Rodina si vzala hypotéku na dům. Mají také jeden osobní automobil. Německá rodina se nachází ve stejné situaci.

Rodina Kaniokova (ČR)

Českou rodinu reprezentuje rodina Kanioková, která má dvě dcery Marii a Markétu. Žijí v malé obci Raškovice, blízko Frýdku-Místku. Oba rodiče mají u svého zaměstnance podepsané prohlášení o dani. Slevu na děti si uplatňuje pan Kaniok. Hypotéku si vzali před čtyřmi roky ve výši 1 950 000 Kč na dobu 25 let. V ČR nefunguje společné zdanění manželů, proto budu zdaňovat každého zvlášť.

Tab. 7 – Rodina Kanioková

Ukazatel	Milan Kaniok	Eva Kanioková
Hrubá mzda	384 000,00 Kč	276 000,00 Kč
Zdravotní pojištění (zaměstnavatel)	34 560,00 Kč	24 840,00 Kč
Sociální pojištění (zaměstnavatel)	96 000,00 Kč	69 000,00 Kč
SHM	514 560,00 Kč	369 840,00 Kč
Nezdanitelné části základu daně		
Úroky	38 000,00 Kč	
Penzijní připojištění	12 000,00 Kč	12 000,00 Kč
Základ daně snížený o NČZD	464 560,00 Kč	357 840,00 Kč
Základ daně zaokrouhlený	464 500,00 Kč	357 800,00 Kč
Daň před slevami	69 675,00 Kč	53 670,00 Kč
Sleva na poplatníka	24 840,00 Kč	24 840,00 Kč
Sleva na umístění dítěte	7 500,00 Kč	
Daňové zvýhodnění na vyživované dítě	26 808,00 Kč	
Daň	10 527,00 Kč	28 830,00 Kč
Zdravotní pojištění (zaměstnanec)	17 280,00 Kč	12 420,00 Kč
Sociální pojištění (zaměstnanec)	24 960,00 Kč	17 940,00 Kč
Pojištění celkem (zaměstnanec)	42 240,00 Kč	30 360,00 Kč
Čistá mzda	331 233,00 Kč	216 810,00 Kč
Daňové zatížení	2,74%	10,45%
Pojistné zatížení	11,00%	11,00%
Celkové zatížení	13,74%	21,45%
Společné daňové zatížení	6,59%	
Společné celkové zatížení	17,59%	

Ve výše uvedené tabulce (Tab. 7) je vypočítaná čistá mzda manželů Kaniokových. Začneme panem Kaniokem, jehož roční hrubá mzda činí 384 000 Kč. Z této částky jsem vypočítala sociální a zdravotní pojištění, které odvádí zaměstnavatel, abych mohla vypočítat SHM. Zaměstnavatel odvede na sociálním a zdravotním částku 130 560 Kč, o tuto se zvedne HM na SHM. Od SHM odečteme nezdanitelné části základu daně, pan Kaniok si odečítá penzijní připojištění a úroky z úvěru na dům. Nový základ daně po úpravách zaokrouhlím na celé stovky dolů a vypočítám 15% daň před slevami, která je 69 675 Kč. Nyní uplatníme slevy, na které má pan Kaniok nárok. Základní sleva na poplatníka činí 24 840 Kč, dále slevu na školku v částce 7 500 Kč, a na dvě děti ve výši 26 808 Kč. Po těchto slevách je výsledná daň 10 527 Kč. Také ještě dopočítám zdravotní a sociální placené zaměstnancem, které je 42 240 Kč. Čistá mzda po odečtu sociálního, zdravotního pojištění a daně za rok činí 331 233 Kč. Stejný postup uplatníme u paní Kaniokové, která ale nemá žádné nezdanitelné části základu daně a kromě základní slevy na poplatníka, ani žádné slevy. Jenom jeden z manželů si tyto položky může uplatňovat.

Výsledná daň je oproti Milanovi vysoká, i když má nižší hrubou mzdu, daň činí až 30 360 Kč. Výsledná čistá mzda je pak 216 810 Kč. Pokud si vypočteme jednotlivě, jejich procentuální daňové zatížení, vidíme, že Milan Kaniok, který si uplatnil všechny odpočty a slevy, má necelé 3 %. Naopak Eva, která si mohla uplatnit jenom slevu na poplatníka, má daňové zatížení 10,45 %. Pojistné zatížení je pro oba 11%, protože nelze nijak upravit. Průměrné daňové zatížení pro tyto manžely pak vychází na 6,59 % a celkové na 17,59 %.

Dále ještě musíme zdanit nemovitost. Nemovité věci zdaníme koeficientem 1,4 pro obce s počtem obyvatel 1 000 až 6 000. Rozloha nemovitosti i s garáží je 120 m². Výsledná částka pak činí 672 Kč. Přilehlou zahradu, v rozsahu 750 m² bez domu, zdaníme a výsledná částka je 40 Kč. Dohromady pak zaplatí 712 Kč za rok.

Rodina Steiger (SRN)

Manželé Steigerovi pracují na stejných pozicích jako jejich české protějšky, mají také dvě děti, o které částečně pečuje chůva. Vlastní malý dům, blízko Stuttgartu, kde oba pracují. V jejich vlastnictví je také jeden osobní automobil. Jsou zaevidováni v daňové třídě IV., pro roční zúčtování to není tak podstatné jako u měsíčního zdanění, proto se tím nebudu blíže zabývat.

V Německu existuje společné zdanění manželů, které použijeme v této rodině (Tab. 8). Jejich příjmy jsou podobné, proto to bude pro ně nejvýhodnější. Nejdříve sečteme jejich všechny společné příjmy, které těmito dvěma plynou pouze ze zaměstnání. Dalším krokem budou odečitatelné položky, které jsou v Německu velmi důležité a jejich množství a jejich interpretace dovoluje daňovým poplatníkům si odečíst mnoho položek. V SRN odečitatelné položky fungují na principu, že většina nákladů, které jsou nějakým způsobem spojeny se zaměstnáním, jsou pro poplatníky odečitatelné. Také mnoho položek, které se týkají výchovy dětí, jsou odečitatelné, v našem případě náklady na chůvu, kterou rodiče musí platit, jsou brány jako náklady na děti. Po odečtení všech těchto položek, které si mohou manželé uplatnit, vznikne tzv. základ daně. Tato částka se rozdělí dvěma, protože jsou manželé zdaňováni společně a pomocí vzorce si vypočteme konstantu z , kterou dosadíme do vzorce pro výpočet daně. Manželé Steiger spadají do třetího stupně, kde se sazba pohybuje mezi 23,97 – 42 %. V tomto vzorci už je odečtený nezdánitelný příjem ve výši 8 354 EUR. Vypočtená společná daň je pak ve výši 8 233,5 EUR. Další krok, který v Německu následuje, je výpočet solidárního příplatku, který se vypočítá jako 5,5 % z výše vypočítané daně. Celkem pak na dani ze mzdy odvedou 8 687 EUR. Daňové zatížení je 10,87 %. Když se na to podíváme v porovnání s českým zatížením, tak Německá rodina

má o 4 % vyšší daňové zatížení, což z mého pohledu není až tak velký rozdíl. Velký rozdíl oproti ČR vznikne až na odvodech na státní pojištění. Pro téměř všechny Němce je ve výši 20,18 %, což je skoro dvakrát více než v ČR. Je to zapříčiněno tím, že na státní odvody se podílí zaměstnanec se zaměstnavatelem ve většině případů stejně, každý zaplatí polovinu. Když se vrátíme k manželům Steigerovým, vypočítaná čistá mzda činí 55 123 EUR, kdy museli odvést 31,04 % ze svých společných příjmů. U celkového zatížení už vidíme drastický rozdíl oproti české rodině, ale jak jsem výše zmínila, je to zapříčiněno především 10% rozdílem v odvodu povinného pojistného.

Tab. 8 – Rodina Steiger

Ukazatel	Manželé Steiger
Příjmy za rok	79 938,00 €
Odčitatelné položky	
Náklady na dosažení, zajištění a udržení zam.	1 500,00 €
Náklady na dopravu	4 000,00 €
Důchodové pojištění	5 892,23 €
Dvě nezaopatřené děti	8 736,00 €
Na vzdělání a výchovu	5 280,00 €
Náklady na děti	4 000,00
Základ daně	25 264,89 €
Daň	8 234,00 €
Solidární daň	453,00 €
Celková daň	8 687,00 €
Důchodové pojištění	7 554,14 €
Nemocenské pojištění	6 554,92 €
Pojištění pro případ nezaměstnanosti	1 199,07 €
Pojištění pro případ invalidity	819,36 €
Pojištění celkem	16 128,00 €
Čistá mzda	55 123,00 €
Pojistné zatížení	20,18%
Daňové zatížení	10,87%
Celkové zatížení	31,04%

U této rodiny také budeme řešit daň z nemovitostí. Hodnota nemovitosti byla při koupi 400 000 EUR. Vypočítáme to pomocí federální sazby 0,35% a sazby pro Stuttgart, která je 520 %. Finální sazba je pak 1,82 %, a finální daň činí 7 280 EUR. Je to drasticky vyšší daň než u nás, což je zapříčiněno vysokými cenami za domy a byty a úplně jiným postupem výpočtu daně z nemovitostí. Kdyby se u nás počítala daň stejným způsobem, rodina Kanioková by na dani z nemovitých věcí, odvedla okolo 35 000 Kč.

V Německu odvádí daň z motorových vozidel i FO. Nově je důležité vědět o množství vypouštěných skleníkových plynů CO₂. Po zadání do tabulek je vypočtená daň z motorového vozidla této rodiny 48€. Oproti některým výkonnějším autům se jedná o velmi nízkou daň.

6.2 Svobodný, bezdětný muž

V druhé situaci se budeme zabírat čerstvě zaměstnaným absolventem, který teprve vstoupil do pracovního života. Našel si práci v oboru IT a hned po uplynutí zkušební doby a prodloužení jeho smlouvy na dobu neurčitou, si koupil malý byt. Vypočteme mu i mzdu na příští rok, kdy budeme počítat se stejnými rodinnými podmínkami, ale s navýšením mzdy.

Vladislav Čechovský (ČR)

Vladislav pracuje jako IT technik a po půl roce si koupil byt 2+1 v Ostravě za cenu 800 000 Kč. Hypotéku má na 10 let a u svého jediného zaměstnavatele podepsal prohlášení o dani.

Výpočet čisté mzdy nebudu už popisovat podrobně, zmíním jen vzniklé rozdíly (Tab. 9). Vladislav začíná s nástupní mzdou ve výši 30 000 Kč. Čtyřikrát daroval krev, tento dar řadíme mezi nezdanitelné části základu daně, další nezdanitelnou částku si odečte na úrocích z úvěru, které si ale uplatňuje pouze za půl roku v první situaci, v druhé situaci už si uplatní za celý rok. Ze slev si uplatňuje pouze slevu na poplatníka. Tento případ jsem vypočítala i s navýšením mzdy o 10 000 Kč. Podíváme se na daňové zatížení, v prvním případě je přes 12 %, při navýšení mzdy se daňová povinnost změní pouze o dvě procenta. Takže celkové odvody jsou v prvním případě 23,60 % a při navýšení 25,27 %. Když porovnáme daňové zatížení s první českou rodinou, tak je podstatně vyšší, skoro o 6 %, a o 8 % při navýšení mzdy. Rodina si oproti svobodnému mohla uplatnit další dvě slevy, které zapříčinily tento rozdíl.

Tab. 9 – Vladislav Čechovský

Ukazatel	Nástupní mzda	Zvýšení mzdy
Hrubá mzda	360 000,00 Kč	480 000,00 Kč
Zdravotní pojištění (zaměstnavatel)	32 400,00 Kč	43 200,00 Kč
Sociální pojištění (zaměstnavatel)	90 000,00 Kč	120 000,00 Kč
SHM	482 400,00 Kč	643 200,00 Kč
Nezdanitelné části základu daně		
Bezúplatné plnění (krev)	8 000,00 Kč	8 000,00 Kč
Úroky	6 498,00 Kč	12 996,00 Kč
Základ daně snížený o NČZD	467 902,00 Kč	622 204,00 Kč
Základ daně zaokrouhlený	467 900,00 Kč	622 200,00 Kč
Daň před slevami	70 185,00 Kč	93 330,00 Kč
Sleva na poplatníka	24 840,00 Kč	24 840,00 Kč
Daň	45 345,00 Kč	68 490,00 Kč
Zdravotní pojištění (zaměstnanec)	16 200,00 Kč	21 600,00 Kč
Sociální pojištění (zaměstnanec)	23 400,00 Kč	31 200,00 Kč
Pojištění celkem (zaměstnanec)	39 600,00 Kč	52 800,00 Kč
Čistá mzda	275 055,00 Kč	358 710,00 Kč
Pojistné zatížení	11,00%	11,00%
Daňové zatížení	12,60%	14,27%
Celkové zatížení	23,60%	25,27%

Vladislav vlastní byt, a proto bychom tuto nemovitost měli zdanit. Daň z nemovitosti se ale počítá k stavu k 1. 1. daného roku. Díky tomuto se nebude nemovitost za rok 2014 vůbec zdaňovat. Tato povinnost vznikne až následující rok.

Erich Neumann

Ericha zařadíme do první daňové třídy, jeho daň bude podstatně vyšší než u rodiny, protože nemá nárok si uplatňovat žádné odpočty na děti. V podstatných věcech je to německý protějšek Vladislava Čechovského.

Důležitým odpočtem je také důchodové pojištění, které se odvádí státu nebo soukromým institucím, poplatník si odečte až 78 % (Tab. 10). Obou poplatníkům, českému i německému, jsem zvedla mzdu o 33 %. Českému poplatníkovi vzrostlo zatížení daně o 2 % a německému něco málo přes 4 %, na tomto vidím rozdíl mezi německým progresivním zdaněním a naším pomocí SHM. Takže Erich odvádí společně z pojištění při nástupní mzdě až 38,66 % a 42,07 % při zvýšení. S takto vysokými odvody se u nás nesetkáme, ale v Německu je to způsobeno, jak už jsem zmínila, zdravotním a sociálním pojištěním a progresivní daní, kde mají podstatně vyšší sazby než u nás. Erich také

překročil hranici pro výpočet nemocenského a pro případ invalidity, proto se mu sníží pojistné zatížení.

Tab. 10 – Erich Neumann

Ukazatel	Nástupní mzda	Zvýšení mzdy
Příjmy za rok	40 306,00 €	53 740,00 €
Odčitatelné položky		
Náklady na dosažení, zajištění a udržení zam.	1 000,00 €	1 000,00 €
Náklady na dopravu	1 728,00 €	1 728,00 €
Důchodové pojištění	2 970,96 €	3 961,18 €
Základ daně	34 607,04 €	47 050,82 €
Daň	7 060,00 €	11 601,00 €
Solidární daň	389,00 €	639,00 €
Celková daň	7 449,00 €	12 240,00 €
Důchodové pojištění	3 808,92 €	5 078,43 €
Nemocenské pojištění	3 305,09 €	3 985,20 €
Pojištění pro případ nezaměstnanosti	604,59 €	806,10 €
Pojištění pro případ invalidity	415,15 €	498,15 €
Pojištění celkem	8 134,00 €	10 368,00 €
Čistá mzda	24 723,00 €	31 132,00 €
Pojistné zatížení	20,18%	19,29%
Daňové zatížení	18,48%	22,78%
Celkové zatížení	38,66%	42,07%

I pan Neumann si koupil nemovitost, ale jako v ČR, tak ani v Německu, se ve většině případů neplatí daň z nemovitosti, pokud nebyla v jeho vlastnictví na začátku ledna.

6.3 Svobodná matka s dítětem

Další výpočet daní provedeme u dalšího častého případu, a tím jsou svobodné matky (otcové) s dětmi. Tuto situaci jsem chtěla zdůraznit, protože v německých daních se těchto poplatníků týkají speciální úlevy.

Alexandra Struhárová (ČR)

Alexandra je svobodná matka, která vychovává pětiletou dceru Adélku. Žijí v bytě, který si pronajímá. Pracuje jako učitelka na střední škole v Praze.

Díky tomu, že žije v podnájmu, nemůže si náklady za byt odečíst od základu daně, jako to jde u úroku z úvěru. Ale protože si slevy uplatňuje jenom ona a nově od roku 2014 si může uplatnit i slevu na školku, tak na dani odvede pouhých 18 371 Kč (Tab. 11). Daňová povinnost k státu je pouze 5,67 %. Tady vidíme, že v ČR nejméně ovlivní snížení daně

jednotlivé slevy. Odečitatelné položky se odečtou od základu daně, takže v dani se až tak výrazně nepromítnou.

V České republice z pohledu daní není rozdíl, jestli se jedná o rodinu vychovávající dítě nebo o svobodnou matku (otce). Je to zapříčiněno tím, že slevy na dítě a slevu na školku si může uplatnit jenom jeden z rodičů. U manželů to zapříčiní, že jeden z nich odvádí na daních podstatně nižší část, pokud si jenom jeden uplatňuje tyto slevy. U paní Struhárové se díky tomu dostaneme na daňovou povinnost jen něco málo pod 6 %. Celková je pak skoro 17 %, což je stejné jako u rodiny v prvním případě.

Tab. 11 – Alexandra Struhárová

Ukazatel	Alexandra Struhárová
Hrubá mzda	324 000,00 Kč
Zdravotní pojištění (zaměstnavatel)	29 160,00 Kč
Sociální pojištění (zaměstnavatel)	81 000,00 Kč
SHM	434 160,00 Kč
Základ daně zaokrouhlený	434 100,00 Kč
Daň před slevami	65 115,00 Kč
Sleva na poplatníka	24 840,00 Kč
Sleva na umístění dítěte	8 500,00 Kč
Daňové zvýhodnění na vyživované dítě	13 404,00 Kč
Daň	18 371,00 Kč
Zdravotní pojištění (zaměstnanec)	14 580,00 Kč
Sociální pojištění (zaměstnanec)	21 060,00 Kč
Pojištění celkem (zaměstnanec)	35 640,00 Kč
Čistá mzda	269 989,00 Kč
Pojistné zatížení	11,00%
Daňové zatížení	5,67%
Celkové zatížení	16,67%

Charlotte Heger

Charlotte bydlí se svým šestiletým synem sama v bytě. Žijí v Berlíně, kde Charlotte pracuje jako učitelka.

Níže v tabulce (Tab. 12) vidíme její výpočet čisté mzdy. Její roční hrubý příjem činí 48 400 EUR, z toho dostane 31 482 EUR. Větší polovinu odvede na sociálním a zdravotním, na dani odvede necelých 15 %. V porovnání s rodinou z Německa odvede skoro o 5 % více, je to zaviněno tím, že v Německu si většinu odečitatelných položek, tykající se děti, můžou odečítat dvojnásobek pro společné zdanění manželů. Oproti české poplatnici má daňové zatížení až o 10 % vyšší, což je markantní rozdíl.

Tab. 12 – Charlotte Heger

Ukazatel	Charlotte Heger
Příjmy za rok	48 400,00 €
Odčitatelné položky	
Náklady na dosažení, zajištění a udržení zam.	1 000,00 €
Náklady na dopravu	2 000,00 €
Důchodové pojištění	3 567,56 €
Pracoviště doma	1 250,00 €
Nezaopatřené děti	2 184,00 €
Na vzdělání a výchovu	1 320,00 €
Odečet pro svobodné rodiče	1 308,00 €
Náklady na dítě	2 000,00 €
Základ daně	33 770,44 €
Daň	6 780,00 €
Solidární daň	373,00 €
Celková daň	7 153,00 €
Důchodové pojištění	4 573,80 €
Nemocenské pojištění	3 968,80 €
Pojištění pro případ nezaměstnanosti	726,00 €
Pojištění pro případ invalidity	496,10 €
Pojištění celkem	9 765,00 €
Čistá mzda	31 482,00 €
Pojistné zatížení	20,18%
Daňové zatížení	14,78%
Celkové zatížení	34,95%

6.4 Manželský pár s vyššími příjmy

V posledním příkladu se zaměřím na manželský pár, který má zletilé děti, které už nijak finančně nepodporují a nežijí s nimi ve společné domácnosti. Oba dva mají nadprůměrné příjmy, povoláním doktorka a ředitel středně velké společnosti. V jejich společném vlastnictví mají rodinný dům, byt, který pronajímají a chatu k rekreaci, také vlastní dvě auta. Nemají žádnou hypotéku. Oba si přispívají na důchod do penzijního fondu a soukromého fondu na stáří.

Manželé Laginovi

Martina Laginová pracuje v nemocnici jako neurochirurg a má 52 let. Petr Lagin řídí střední podnik v Brně, kde je ředitel, ale není vlastník. Už předem si můžeme říct, že jejich odvody budou vysoké, budeme se zaobírat i solidárním příspěvkem.

Tab. 13 – Manželé Laginovi

Ukazatel	Petr Lagin	Martina Laginová
Hrubá mzda	1 345 848,00 Kč	720 000,00 Kč
Zdravotní pojištění (zaměstnavatel)	121 127,00 Kč	64 800,00 Kč
Sociální pojištění (zaměstnavatel)	311 304,00 Kč	180 000,00 Kč
SHM	1 778 279,00 Kč	964 800,00 Kč
Dílčí základ daně z pronájmu	126 000,00 Kč	
Nezdanitelné části základu daně		
Bezúplatné plnění (dar školce)	10 000,00 Kč	
Bezúplatné plnění (krev)		6 000,00 Kč
Penzijní připojištění	12 000,00 Kč	12 000,00 Kč
Soukromé životní pojištění	12 000,00 Kč	12 000,00 Kč
Základ daně snížený o NČZD	1 870 279,00 Kč	934 800,00 Kč
Základ daně zaokrouhlený	1 870 200,00 Kč	934 800,00 Kč
Daň před slevami	280 530,00 Kč	140 220,00 Kč
Solidární zvýšení daně	7 044,24 Kč	
Zvýšená daň	287 575,00 Kč	
Sleva na poplatníka	24 840,00 Kč	24 840,00 Kč
Daň	262 735,00 Kč	115 380,00 Kč
Zdravotní pojištění (zaměstnanec)	60 563,00 Kč	32 400,00 Kč
Sociální pojištění (zaměstnanec)	80 939,00 Kč	46 800,00 Kč
Pojištění celkem (zaměstnanec)	141 502,00 Kč	79 200,00 Kč
Čistá mzda	941 611,00 Kč	525 420,00 Kč
Pojistné zatížení	10,51%	11,00%
Daňové zatížení	19,52%	16,03%
Celkové zatížení	30,04%	27,03%
Společné zatížení	28,53%	

V tomto případě budeme podrobně sledovat i postup, protože jsou tam nějaké výjimky (Tab. 13). První rozdíl oproti ostatním poplatníkům vznikl Petrovi už při výpočtu sociálního pojištění u zaměstnavatele. V České republice je zavedený strop, který pan Lagin přesáhl, proto budeme jeho sociální odvody počítat jen do stropu, který je pro rok 2014 1 245 216 Kč. Základ daně, neboli superhrubou mzdu, vypočítáme přičtením zdravotního a sníženého sociálního pojištění k hrubému příjmu. Také pronajímají byt, který zdaňuje pan Lagin. Náklady si stanovuje paušálně. Celkové příjmy z pronájmu po odečtení 30% nákladu dělají 126 000 Kč. Tento příjem přičtu k základu daně. Dále si uplatňuje tři nezdanitelné části základu daně. Přispěl 10 000 Kč na nové hračky do školky, kde chodí jeho vnučka. Pak si oba spoří na důchod, jak u státního institutu, tak soukromého. Po odečtení nezdanitelných částí základu daně a zaokrouhlení na celé stovky dolů, má pan Lagin základ daně 1 870 200 Kč. Vypočtená daň je pak 280 530 Kč, nesmím

ale zapomenout na výpočet solidární zvýšené daně, kterou vypočítám z hrubé mzdy nad maximálním vyměřovacím základem. Celková daň navýšena o 7 045 Kč a po odečtení slevy na poplatníka je 262 735 Kč. Oproti tomu manželka, i když má vysoké příjmy, nepřekročila částku maximálního vyměřovacího základu. A přesto je jenom o 4 % nižší, než u manžela, i když pan Lagin zdaňoval ještě příjmy z pronájmu, mělo na to určitě také vliv snížené sociální pojištění. Celkové zatížení pak přesahuje 30% hranici, ale v průměru s manželkou to je necelých 29 %.

Dále se budu zabývat zdaněním jejich nemovitostí. Byt je umístěn v Brně, s rozlohou 75 m². Dům se zahradou leží na okraji Brna, rozloha domu s garáží je 135 m² a pozemek 750 m². Malá chata, která slouží pro rekreaci, leží na Vysočině, rozloha chaty je 70 m² a okolní zahrady 930 m². Jak vidíte dole v tabulce (Tab. 14) tak celkem zaplatí na dani z nemovitých věcí 4 091 Kč.

Tab. 14 – Daň z nemovitých věcí

Nemovitost	Daň
Byt	1 260,00 Kč
Dům	1 890,00 Kč
Zahrada domu	45,00 Kč
Chata	840,00 Kč
Zahrada chaty	56,00 Kč
Celkem	4 091,00 Kč

Manželé Bauer

Manželé Bauer žijí v Mnichově, mají oba podobně vysoké příjmy, proto jsou zařazeni ve skupině IV. Také jim vypočítám církevní daň, ta se vypočítá 8% sazbou z daně z příjmů ze zaměstnání. Celkové příjmy za rok činí 208 000 EUR. Jejich sazba je 42 %, která se vypočítá z jejich zdanitelného příjmu a odečte se nezdanitelný příjem. Jejich celková daň činí 71 717 EUR a na pojištění odvedou pouze 24 604 EUR, protože se oba dotýkají maximálních vyměřovacích základů pro pojistné odvody. Pojištění si každý z manželů odvádí sám, ale pro mé příklady jsem je vypočítala dohromady, protože oba překročili horní hranice a není to nijak relevantní. Poprvé je vypočítána daň vyšší než odvody na státním pojištění, 35 % odvedou státu jenom na daních z příjmů. Dohromady pak odvedou skoro polovinu ze svých příjmů státu. S takovými vysokými odvody se v Česku neseťkáme.

Oba vlastní také osobní automobil, který se také zdaní. Pan Bauer vlastní Audi A6 Limuzína a paní jezdí v Audi TT. Protože tyto auta nejsou až tak šetrné k životnímu prostředí, odvedou na dani dohromady 751 EUR.

Daň z pronájmu se počítá v Německu zvlášť, má pevnou 25% sazbu s přičtením solidárního příspěvku to dělá 26,375 %. Čistý příjem z pronájmu se počítá jako u nás pomocí 30% paušální sazby. Roční příjmy jsou 18 000 EUR, takže základ daně je 12 600 EUR a daň 3 324 EUR.

Tab. 15 – Manželé Bauer

Ukazatel	Manželé Bauer
Příjmy za rok	208 000,00 €
Odčitatelné položky	
Náklady na dosažení, zajištění a udržení zam.	2 000,00 €
Náklady na dopravu	9 000,00 €
Důchodové pojištění	10 525,79 €
Zaplacená církevní daň za předešlý rok	4 950,00 €
Dary	10 000,00 €
Základ daně pro jednoho	85 762,11 €
Daň za oba	55 563,00 €
Církevní daň	4 445,00 €
Solidární daň	3 056,00 €
Celková daň	63 064,00 €
Důchodové pojištění	13 494,60 €
Nemocenské pojištění	7 970,40 €
Pojištění pro případ nezaměstnanosti	2 142,00 €
Pojištění pro případ invalidity	996,30 €
Pojištění celkem	24 604,00 €
Čistá mzda	120 332,00 €
Pojistné zatížení	11,83%
Daňové zatížení	30,32%
Celkové zatížení	42,15%

Dále musíme ještě odvést daň z jejich domu, bytu a z rekreační chaty. Každá nemovitost se nachází v jiné obci. Dům leží blízko Mnichova, ale ne přímo, takže má nižší sazbu, než byt, který je přímo v Mnichově. Rekreační chata se nachází u jezera v Kostnici, ta má sazbu ještě nižší. Níže v tabulce je vypočítaná daň, kterou odvedou za svůj nemovitý majetek.

Daň z nemovitosti v Německu je velmi vysoká, je to zapříčiněno rozdílným postupem zdanění než v ČR. U nás záleží na rozloze pozemku a domu a z toho se koeficientem,

podobným jak v Německu, vypočítá výsledná částka. Naproti tomu v Německu se počítá daň z hodnoty nemovitostí a díky tomu dosahují daně z nemovitostí takových částek.

Tab. 16 – Daň z nemovitých věcí

	Hodnota	Sazba	Daň
Byt	150 000,00 €	2,84%	4 252,50 €
Dům	550 000,00 €	2,52%	13 860,00 €
Rekreační chata	300 000,00 €	1,93%	5 775,00 €
Hodnota nemovitostí	1 000 000,00 €		23 887,50 €

6.5 Sociální a zdravotní pojištění

Chtěla jsem ještě zmínit procentuální sazby zdravotního a sociálního pojištění, protože hodně ovlivňují čistou mzdu. Jak vidíte v tabulce (Tab. 17), tak pro zaměstnance je lepší platit tyto pojištění u nás, je to v nepoměru oproti zaměstnavatelům. Dohromady pak ale odvádí čeští poplatníci společně se zaměstnavateli více, než Němci. A přesto německý zdravotnický a důchodový systém je kvalitnější.

Tab. 17 – Sociální a zdravotní pojištění

	Zaměstnavatel	Zaměstnanec	Dohromady
ČR	34%	11%	45%
SRN	20.18%	20.18%	40.35%

6.6 Shrnutí

Nejdřív se zaměřím na daň ze závislé činnosti. Čeští poplatníci mají výhodnější zdanění ze závislé činnosti, které si zdůvodním mnoha faktory. První nejdůležitější faktor je nízká lineární sazba daně, která se mírně navyšuje díky tomu, že základ daně je SHM. Druhý faktor je oproti Německu skoro nepatrný a to jsou nezdanitelné části základu daně. V České republice je ta nevýhoda, že je máme specificky vyčleněny a jsou uplatnitelné jenom na pár položek. Největší výhodou pro poplatníky je velké množství absolutních slev, které odečítáme už od vypočtené daně. Pro poplatníka je také velmi kladná nízká sazba u zdravotního a sociálního pojištění. Naproti tomu Německo má vyšší daně díky progresivní sazbě, která začíná na 14 % a končí na 42 % u příjmů nejvyšších. Velkou výhodou také je, že příjmy do 8 354 EUR nejsou zdaněny vůbec. To se týká spíše lidí, kteří

si přivydělávají během studia nebo při dětech pracují jenom pár hodin. Druhým velmi kladným faktorem je široké spektrum odčitatelných položek, které mají jako hlavní podmínku uznatelnosti, že odčitatelné jsou ty náklady, které jsou spjaté s výkonem práce. Myslím, že to je motivace pro lidi, aby se stěhovali za prací, dojížděli i dál a aktivně si hledali, protože všechny takové náklady jsou odčitatelné. Všechno co se musí vynaložit k nalezení a udržení si práce, se také může odečíst. Velkou výhodou je také, že oba manželé si mohou uplatnit většinu odčitatelných položek na děti. V Německu myslí i na svobodné matky (otce), kteří mají ještě speciální odčitatelnou položku, u nás žádnou daňovou výhodou tato skupina lidí nemá. Dalším záporem pro poplatníka v Německu je také solidární daň, která v Česku také existuje, ale až od vyššího příjmu. V Německu jí podléhají všichni, ale podle plánu při jejím vzniku by se měla brzo zrušit, jestli k tomu ale skutečně dojde, je nejasné.

Daň z motorových vozidel u nás není zavedena, naproti tomu v Německu mají bezplatné dálnice, ale každý majitel vozu platí daň z motorového vozidla. Myslím, že německé daně jsou v tomto případě vybírány více účelově, což má za následek lepší stav jejich silnic a dálnic. Tato daň je v Německu vybírána příslušnými zeměmi, takže se o správu silnic v zemi stará příslušná země. A podobně mají nastavených většinu ostatních daní, kdo daň vybírá, ten se i stará o to, co se z daně daně platí. V Česku platíme dálniční známky, ale stav dálnic tomu neodpovídá. Dalším podobným příkladem v Německu je církevní daň, kterou platí jenom ti lidé, kteří vyznávají danou víru, a příslušná církev dostane peníze na svoji činnost. České daně nejsou moc účelové, což zapříčiňuje silnou nedobrovolnost daně platit, i když jsou oproti Německu podstatně nižší.

Dále bych chtěla shrnout daň z nemovitostí, která je úplně rozdílná oproti Německu, kde se počítá z hodnoty nemovitosti a u nás z rozlohy nemovitosti. V ČR je velmi nízká, dá se pochybovat, jestli výnos z ní je pro stát ještě efektivní (rodinné domy a byty). V SRN jsou zase daně tak vysoké, že je k zamyšlení, jestli je výhodnější žít celý život v pronájmu nebo vlastnit nemovitost a platit vysoké daně. Výhodou u německé daně z nemovitých věcí je, že případně příslušné obci, a tak dle hodnoty nemovitých věcí v obci má příslušné finance na další svůj rozvoj.

7 SPOTŘEBNÍ DAŇ

V této kapitole vypočítám některé spotřební daně u nás a v Německu. Například kolik zaplatíme na dani, když si kupujeme vodku či pivo. Pro kuřáky vypočítám i kolik zaplatí daně z krabičky cigaret. Řidičům ukážu, kolik si stát odvede za benzín a naftu.

7.1 Daň z lihu

V prvním příkladu vypočítám daň z lihu. Vyberu alkohol, který je všude velmi oblíbený a tím je vodka Finlandia, která obsahuje 40% alkoholu.

ČR

Cena alkoholu je pohyblivá, pro tento výpočet použiji 450 Kč za litr vodky. Protože vím, že to není alkohol z pěstelského pálení, budu počítat sazbou 28 500 Kč/hl etanolu. Náš produkt obsahuje 40% etanolu.

Výpočet spotřební daně:

$$28\,500 \text{ Kč/hl} \times 0,004 = 114 \text{ Kč.}$$

Další výpočet se týká daně z přidané hodnoty.

Výpočet DPH:

Výpočet sazby DPH: $21 / 121 = 0,1736$ (Použito u všech výpočtů DPH ČR)

$$450 \text{ Kč} \times 0,1736 = 78 \text{ Kč}$$

Teď už víme, že si sice koupíme láhev vodky za 450 Kč, ale z toho si stát vezme 192 Kč, tedy 43 %. Díky tomuto velkému rozdílu, každý rád nakupuje alkohol v bezcelní zóně, jako například na letišti, protože ani neuvěřitelně vysoká „letištní přírážka“ nedosahuje daňového odvodu.

Německo

V Německu budeme vycházet z ceny 20 EUR. Sazba činí 1 303 EUR na hl.

Výpočet spotřební daně:

$$1\,303 \text{ EUR/hl} \times 0,004 = 5,212 \text{ EUR}$$

Výpočet DPH:

Výpočet sazby DPH: $19 / 119 = 0,1597$ (Použito u všech výpočtů DPH SRN)

$$20 \text{ EUR} \times 0,1597 (19/119) = 3,194 \text{ EUR}$$

To znamená, že vodka, která v Německu stojí 20 EUR, odvede státu 8,406 EUR na dani, procentuálně to je 42 %. Tady vidíme, že zdanění lihu v ČR a v Německu je téměř stejné, nepatrný rozdíl vznikl nižší sazbou DPH v Německu. Díky tomu, že jsou oba státy v Evropské unii, tykají se jich stanovené minimální sazby pro spotřební daně v EU.

7.2 Daň z piva

Pivo bych nemohla vynechat, když srovnávám státy, které patří mezi největší konzumenty piva na světě.

ČR

Pro tento příklad bude cena Pilsner Urquell jedenáctistupňového 39,80 Kč za litr. Tady nepočítáme podle obsahu alkoholu, ale dle hmotnostního procenta extraktu původní mladiny a velikosti pivovaru.

Výpočet spotřební daně:

$$32 \times 0,11 = 3,52 \text{ Kč}$$

Výpočet DPH:

$$39,80 \times 0,1736 = 6,91 \text{ Kč}$$

Celková zaplacená daň u litru Pilsner Urquell při ceně 39,80 Kč činí 10,43 Kč. V procentech se dostáváme na 26 %, kdy spotřební daň je jenom 8,8%. Oproti dani z lihu je zdanění o 16 % nižší.

Německo

Sazba pro daň z piva je pouhých 0,7870 EUR/hl/°Plato. Což je asi o 40 centů nižší než u nás. Cena piva v obchodech se pohybuje na podobné úrovni a tak více peněz připadne prodejcům než státu. Pro můj příklad je cena stanovena na 1.54 EUR.

Výpočet spotřební daně:

$$0,787 \times 0,11 = 0,0866 \text{ EUR}$$

Výpočet DPH:

$$1,54 \times 0,1597 = 0,2459 \text{ EUR}$$

Hned si můžeme všimnout, že v Německu teda vyšla nižší daň než v ČR. Celkově je to jenom 0,3325 EUR, skoro 22%. To je 4% rozdíl oproti České republice.

7.3 Daň z tabáku

Pro můj příklad jsem si vybrala krabičku cigaret L&M Blue. Jak u nás tak v SRN se počítá daň na kus a procentuální daň na krabičku cigaret.

ČR

Krabička cigaret L&M Blue je na českém trhu prodávána za 79 Kč, je to cena pro konečného spotřebitele, obsahující i DPH. Procentní sazba je stanovena na 27 % z ceny krabičky a cena na kus je 1,29 Kč.

Výpočet spotřební daně:

$$79 \text{ Kč} \times 27\% = 21,33 \text{ Kč}$$

$$20 \text{ ks} \times 1,29 \text{ Kč} = 25,8 \text{ Kč}$$

Výpočet DPH:

$$79 \text{ Kč} \times 0,1736 = 13,71 \text{ Kč.}$$

Celková daň na cigaretách pak je 60,84 Kč. Cigarety jsou zdraví škodlivé, proto je daň z nich jednou z nejvyšších. Zaplatíme na daních přes 77 % z ceny. Celkové náklady na krabičku cigaret jsou okolo pouhých 18 Kč.

Německo

Krabička v Německu stojí 5 EUR, ale na rozdíl od našich obsahuje pouze 19 cigaret. Procentní sazba je nižší než u nás 21,74 % a 0,1525 EUR na kus.

Výpočet spotřební daně:

$$19 \text{ ks} \times 0,1525 \text{ EUR} = 2,8975 \text{ EUR}$$

$$5 \text{ EUR} \times 21,74\% = 1,087 \text{ EUR}$$

Výpočet DPH:

$$5 \text{ EUR} \times 0,1597 = 0,7985 \text{ EUR}$$

Celková daň je 4,783 EUR, z toho spotřební daň činí téměř 80% a s DPH to dělá 95%. Je to podstatně vyšší než v ČR.

7.4 Daň z minerálních olejů

U porovnání této daně je problém, že každá benzinová pumpa má rozdílné ceny, podle značky a lokality. Proto budu vycházet z průměrných cen Naturalu 95 a Dieselu za rok 2014.

ČR

Pro Českou republiku použiji ceny pohonných hmot pro účely proplacení cestovních náhrad. Natural 95 stojí 35,90 Kč/l a Diesel 36,10 Kč/l.

Výpočet - Benzín:

Nejdříve určím, do které skupiny spadá, v tomto případě to bude do skupiny motorových benzinů s obsahem olova do 0,013 g/l. Pro tuto skupinu je sazba 12 840 Kč/1000 l, takže na litru zaplatíme 12,84 Kč.

Výpočet DPH:

$$35,90 \times 0,1736 = 6,23 \text{ Kč}$$

To znamená, že z celkové ceny benzínu zaplatí konečný spotřebitel na daních 18,71 Kč, což dělá 52%.

Výpočet - Diesel:

Diesel spadá do jiné skupiny než benzín, řadíme ho mezi střední oleje a těžké plynové oleje. Tato kategorie má sazbu 10 950 Kč/1000 l, pro jeden litr dieselu to pak dělá 10,95 Kč.

Výpočet DPH:

$$36,10 \times 0,1736 = 6,27 \text{ Kč}$$

Celková cena je pak 17,22 Kč, procentuálně pak 47 %.

Daň z minerálních olejů se řadí mezi ekologické daně, ale nijak se neliší od spotřebních. Díky tomu, že daň z dieselu je nižší, měla by být i konečná cena pro zákazníka nižší. Ne vždy to tak je, protože v tomto odvětví velmi závisí jak na poptávce, tak i na nabídce. I když vypočítané sazby jsou pro tento rok přes 35 Kč/l (vypočítáváme z předešlého roku), kvůli vysoké nabídce se dal benzín i nafta koupit i za 26 Kč/l. V létě zase roste poptávka, tak se zvedají i jeho ceny.

Německo

Průměrná cena benzínu pro rok 2014 v Německu je 1,5283 EUR/l.

Výpočet - Benzín:

U benzínu účtujeme 0,6698 EUR/l, včetně ekologické daně.

Výpočet DPH:

$$1,5283 \text{ EUR} \times 0,1597 = 0,244 \text{ EUR}$$

Dohromady se na spotřební, ekologické dani a DPH odvede 60 %. Je to více, jak v ČR, což je způsobeno o dost vyšší daní z benzínu, DPH je o dvě procenta nižší, to se ale neprojeví tak výrazně, protože ceny benzínu v Německu jsou podstatně vyšší.

Výpočet - Diesel:

Cena nafty pro rok 2014 byla v průměru 1,3505 EUR/l.

Daň z nafty činí 0,4857 EUR/l i s ekologickou.

DPH výpočet:

$$1,3505 \text{ EUR} \times 0,1597 = 0,2157 \text{ EUR}$$

Diesel má v SRN o osm procent nižší daň než benzín, pouhých 52 %, což je ale stále vyšší než u nás.

7.5 Shrnutí

Rozdíly ve spotřební dani nejsou tak podstatné, protože spotřební a ekologická daň je velmi regulovaná evropskou unií, a všechny státy evropské unie mají minimální sazby u těchto druhů zboží. Daň z lihu je skoro stejná jako u nás, i když Německá daň je nepatrně vyšší, ale jejich nižší DPH způsobí nižší odvody než u nás. Také daň z piva je vyšší, ale už o 3 %. Daň z tabáku je v Německu zase extrémně vysoká a i daň minerálních olejů je o dost vyšší než u nás.

8 ZÁVĚREČNÉ DOPORUČENÍ

Při vypracování bakalářské práce, jsem došla k názoru, že z daňového hlediska není výhodné se přestěhovat za prací do Německa, na druhou stranu jejich platové podmínky i tak většinu z nás lákají. Velmi důležitým faktorem při placení daní je míra dobrovolnosti. Pokud tuto hranici překročíme, může se stát, že lidé radši pracovat nebudou, nebo se odstěhují za prací jinde. Této situaci se každý stát snaží vyhnout, Česká republika má nastavenou podstatně nízkou lineární sazbu. V Německu jsou sice vyšší sazby, ale poplatník platí daně účelověji než u nás a jestli pocítuje správné přerozdělování, platí daně ochotně.

V mých praktických příkladech nevznikly daňové rozdíly až tak velké u rodiny s dvěma dětmi. Vidíme, že v obou systémech jsou rodiny daňově podporované. V Německu k výraznému snížení došlo díky různým odpočtům na děti a tím, že si je mohou uplatnit oba z manželů. V ČR jsou zavedeny slevy na děti a nově na školku. Tyto výhody se jeví jako dostačující. Naproti tomu svobodné matky nemají v Česku žádné výhody oproti rodinám, v Německu mají alespoň jeden odpočet navíc, který ale není příliš výrazný. U svobodného, bezdětného muže je rozdíl oproti českému poplatníkovi podstatný a při navýšení mzdy se rozdíl ještě zvětšuje díky německé progresivní dani. Jediné co mu může daň snížit je manželka, která má nižší příjmy nebo děti. Poslední příklad byl manželský pár s vyššími příjmy, Němci odvedou skoro polovinu svých příjmů státu a pak ještě velký obnos na dani z nemovitosti. Pozitivum na tak vysokém zdanění u nich je, že sazba už není progresivní a navýšení pocití, až dosáhnou příjmu nad 45% hranici. Také velkou výhodou pocítí při placení pojistného, kdy dosáhli horních hranic. Naproti tomu čeští poplatníci s vysokými příjmy odvedli společně okolo 30 % a díky tomu jejich čistý příjem je vysoký a ani žádné další daně jako v Německu ho podstatně nesníží.

Dále jsem se věnovala srovnání výhod a nevýhod těchto dvou daňových systémů. V dnešní době, kdy je nezaměstnanost v ČR vysoká, by stát měl hledat cesty, jak zvyšovat zaměstnanost a motivovat lidi, aby si práci vůbec chtěli najít. Mnoho lidí nechce za prací dojíždět více než hodinu, přitom v cizině je to zcela běžné. Aby byli lidé motivováni dojíždět za prací, stát umožňuje německým poplatníkům tyto náklady za cestování za prací si z daní odečíst. Také stěhování za prací je pro české poplatníky velmi neatraktivní, ale v Německu si tyto náklady lze odečíst. Vše co je s prací spojené si poplatníci v Německu odčítají. Myslím, že zavedení těchto odpočtů v ČR by pomohlo, aby si lidé aktivně hledali zaměstnání i mimo domov. Protože i náklady při hledání práce si každý v Německu může

odečíst. Další výhodou v Německu je, že myslí i na svobodné matky (otce), kteří mají zvláštní úlevu. V České republice žádnou výhodu oproti úplným rodinám nemají, i když jsou finančně znevýhodněni. Kdyby se zavedla sleva pro svobodné matky (otce), podstatně by to těmto lidem pomohlo. V Česku je zavedeno nově solidární zvýšení daně, které zasáhne jen malé procento poplatníků. Protože máme ale strop pro sociální odvody, solidární zvýšení daně se neprojeví až tak výrazně. Myslím, že strop pro sociální odvody by se mohl zrušit, tak jak se zrušil u zdravotního pojištění. Také odvody sociálního a zdravotního jsou u nás řešeny jinak než v Německu. Doporučila bych snížení procentuálního nepoměru za pojistné odvody mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem.

Podle mého názoru by bylo spravedlivé zavedení církevní daně. Myslím, že je nespravedlivé, aby lidé, kteří nevyužívají služeb církve za ně platili. Toto zavedení by v České republice bylo velmi razantní, protože poměr mezi věřícími a velikostí církevní společnosti u nás je v obrovském nepoměru.

Další problém v ČR i v Německu je zpoplatnění silnic. V ČR se zpoplatňují jenom dálnice, a to jak pro občany státu, tak pro projíždějící auta, dále máme mýtné pro nákladní dopravu a daň z motorových vozidel využívaných pro podnikání. Německo má zavedené také mýtné, ale daň z motorových vozidel se týká všech majitelů vozidel a dálnice má bez poplatků. Mnoho let se v Německu mluví o zpoplatnění dálnic, kvůli jejich velkému opotřebení, které je zaviněno tím, že většina Evropy cestuje zdarma právě přes Německo. Od roku 2016 vznikne v Německu dálniční poplatek pro všechny vozidla, ale aby Němci nemuseli platit za dálnice, protože už platí daň z motorových vozidel, odečtou si náklady za dálniční známku od zmíněné daně. To stejné by se dalo zavést i u nás, kdy dálnice pro české občany by byly bezplatné, ale museli bychom odvést daň z motorových vozidel, protože se používají i cesty mimo dálnice. Kdyby takto vybrané peníze byly investovány jenom do dalšího rozvoje silniční dopravy a byl by vidět rozdíl oproti aktuálnímu stavu, tato daň by byla placena dobrovolněji než dálniční známka, kterou platíme, ale dálnice tomu svým stavem neodpovídají.

Také vidím pro stát velké možnosti u daně z nemovitosti, určitě bych nezavedla výpočet daně jako v Německu, ale zvýšila bych existující sazby, protože daň je velmi nízká u mnoha nemovitostí a její výběr pro stát není příliš efektivní. Pro stát je dobré, když občané shromažďují majetek a jsou pak majetkem finančně krytí. Vysoká německá daň z nemovitosti způsobuje, že si lidé raději platí pronájem, aby nemuseli platit žádnou daň.

Celkové systémy zdanění jsou mi sympatičtější v Německu díky jejich úrovnovému zdaňování a přerozdělování, které se mi zdá účelovější a spravedlivější. Naopak u nás není daňové zatížení u fyzických osob tak vysoké a velkým pozitivem je také jednodušší výpočet daně.

ZÁVĚR

Hlavním cílem bakalářské práce bylo zjistit, jak probíhá zdanění zaměstnanců v České republice a v Německu, vytyčit základní rozdíly a zejména porovnat daňové zatížení příjmů zaměstnanců v obou státech. Problematikou zdanění příjmů ze závislé činnosti jsem se zabývala nejen v teoretické části, ale především pak v praktické části, kde jsem si vyzkoušela jednotlivé postupy výpočtu daně ze závislé činnosti, srovnávala daňové zatížení příjmu zaměstnanců u několika různých případů, při různých výších příjmů, a to i včetně zohlednění odvodů pojistného. Na základě těchto zjištěných poznatků jsem provedla celkové komparativní shrnutí a jednotlivým státům navrhla i určitá doporučení. I když některé mé připomínky bych nenazývala přímo doporučeními, jako spíše možnostmi, čím se od druhého státu inspirovat.

Hlavní závěr, který jsem si z této práce vzala, není pouze ten, že výpočet daně ze závislé činnosti je v Spolkové republice Německa komplikovanější a náročnější, ale zejména ten, že celkové zatížení příjmu ze závislé činnosti je nižší pro českého zaměstnance, a to díky nižším odvodům pojistného. Mimo to, ačkoliv každá země uplatňuje jiné postupy stanovení základu daně, rozdílnou sazbu daně a jiné možnosti daňových minimalizací, základní cíle obou států jsou stejné, a těmi jsou progresivní vývoj daňového zatížení a podpora nebo znevýhodnění stejných skupin poplatníků.

Na závěr bych rovněž chtěla říci, že práce pro mě byla velkým přínosem a jsem ráda, že jsem měla možnost ji zpracovávat.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BĚHOUNEK, Pavel. Údaje o průměrné mzdě pro rok 2015. In: *Behounek* [online]. Praha, 2014, 10. 11. 2014 [cit. 2015-04-20]. Dostupné z: <http://www.behounek.eu/news/prumerna-mzda/>
- [2] BOEIJEN-OSTASZEWSKA, Ola van a Marnix Schellekens, ©2012. *European tax handbook 2012*. 23th annual ed. Amsterdam: IBFD, 974 s. ISBN 978-90-8722-134-8.
- [3] CZECHTRADE, © 1997-2015. Spotřební daň, © 1997-2015. In: *BusinessInfo.cz* [online]. Praha, [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/dane/spotrebni-dan.html>
- [4] CZECHTRADE, 2013a. Daň z nabytí nemovitých věcí, In: *BusinessInfo.cz* [online]. Praha, 31. 12. 2013 [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/dane/dan-z-nabyti-nemovitych-veci.html>
- [5] CZECHTRADE, 2013b. Ekologické daně, In: *BusinessInfo.cz* [online]. Praha, 27. 12. 2013 [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/dane/ekologicke-dane.html>
- [6] CZECHTRADE, 2014. Německo: Finanční a daňový sektor, In: *Businessinfo.cz* [online]. © Zastupitelský úřad Berlín (Německo), 8. 10. 2014 [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/nemecko-financni-a-danovy-sektor-19045.html>
- [7] DITTMANN, Willi, Dieter HADERER a Rüdiger HAPPE. 2014. *Einkommensteuererklärung 2014/2015*. 7. vyd. Germany: Haufe-Lexware, 560 s. ISBN 978-3648052150
- [8] DLOUHÁ, Petra, 2015. Kalkulačka čisté mzdy 2015: Kolik dostanete a kolik vám vezmou, In: *Peníze.cz* [online]. 19. 1. 2015 [cit. 2015-04-20]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/mzda-a-plat/294732-kalkulacka-ciste-mzdy-2015-kolik-dostanete-a-kolik-vam-vezmou>
- [9] ELSTER®, 2013. Die elektronische Lohnsteuerkarte, In: *elster.de* [online]. ELSTER®, [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: https://www.elster.de/arbeitsn_elstam.php
- [10] KLIMEŠOVÁ Ludmila, 2014. *Daňová optimalizace*. Praha: Ústav práva a právní vědy, 248 s. ISBN 978-80-87974-06-3.
- [11] KUBÁTOVÁ Květa, 2009. *Daňová teorie: úvod do problematiky*. 2., aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 120 s. ISBN 978-80-7357-423-9.

- [12] KUBÁTOVÁ Květa, 2010. *Daňová teorie a politika*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 275 s. ISBN 978-80-7357-574-8.
- [13] KUČEROVÁ, Dagmar, 2014. *Lexikon mzdového účetnictví pro rok 2015*. 3. vyd. [Dolní Lhota]: Dagmar Kučerová, 83 s. ISBN 978-80-905712-1-1.
- [14] MARKOVÁ, Hana, 2014. *Daňové zákony 2014: úplná znění platná k 1.1.2014*. 23. vyd. Praha: Grada, 272 s. ISBN 9788024751719.
- [15] Měsíc.cz, © 1998 – 2015. *Slevy na dani*, [online]. [cit. 2015-04-20]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/dane/dan-z-prijmu/pruvodce/slevy-na-dani/>
- [16] Ministerium der Finanzen, © 2015. *Wie die Steuern aufgeteilt werden*, © 2015. In: *Kinderleicht: Ministerium der Finanzen.de* [online]. [cit. 2015-04-21]. Dostupné z: <http://www.kinderleicht.brandenburg.de/cms/detail.php/bb1.c.249557.de>
- [17] MINISTERSTVO FINANCI ČESKÉ REPUBLIKY, 2014. *Zpráva o činnosti: Finanční správy České republiky a Celní správy České republiky za rok 2013*. Praha, 46 s. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/dane/danova-statistika#14737>
- [18] MPSV, 2014. Minimální mzda od 1. 1. 2015, In: *MPSV: Příjmy a životní úroveň* [online]. Praha, 24.10.2014 [cit. 2015-04-20]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/19457>
- [19] NERUDOVÁ, Danuše, 2011. *Harmonizace daňových systému zemí Evropské unie*. 3., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 319 s. ISBN 978-80-7357-695-0.
- [20] NERUDOVÁ, Danuše, 2014. *Harmonizace daňových systému zemí Evropské unie*. 4., aktual. a dopl. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 3136 s. ISBN 978-80-7478-626-6.
- [21] NOVÁK, František, 2015. Daňové systémy: Němci se prou o solidární daň. *Dotyk byznys* [online]. č. 16, s. 6 [cit. 2015-04-21]. Dostupné z: http://www.dotyk.cz/byz-02-2015/15_nemci-se-prou-o-solidarni-dan
- [22] Peníze.cz, © 2000 – 2015. *Zdravotní pojištění*, [online]. Praha: Partners media, s.r.o. [cit. 2015-03-19]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/zdravotni-pojisteni>
- [23] PETRÁŠEK Josef, 2014. *Sociální politika*. vyd. 2., dopl. a rozš. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 140 s. ISBN 978-80-7452-033-4.
- [24] SCHELLEKENS, Marnix, ©2014. *European Tax Handbook 2014*. 25th annual ed. Amsterdam: IBFD, 1026 s. ISBN 978-90-8722-241-3.

- [25] ŠIROKÝ Jan, 2013. *Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 28 členských států EU, legislativní základy daňové harmonizace včetně judikátů SD, odraz ekonomické krize v daňové politice EU, zdanění finančního sektoru*. 6. aktualiz. a přeprac. vyd. včetně CD. Praha: Linde Praha, 386 s. ISBN 978-80-7201-925-0.
- [26] TESAŘOVÁ, Zdeňka, 2012. Zdaňování vozidel v České republice a některých zemích Evropské unie. In: *Daňáři online: Portál daňových poradců a profesionálů* [online]. Praha, 1.3.2012 [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: [http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d37504v47401-zdanovani-vozidel-v-ceske-republice-a-nekterych-zemich-evro/?search_query=\\$index=81|\\$index=725|\\$index=778%20\\$source=1|\\$source=17](http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d37504v47401-zdanovani-vozidel-v-ceske-republice-a-nekterych-zemich-evro/?search_query=$index=81|$index=725|$index=778%20$source=1|$source=17)
- [27] VANČUROVÁ Alena a LÁCHOVÁ Lenka, 2014. *Daňový systém 2014*. 12. aktualiz. vyd. Praha: VOX, 391 s. ISBN 978-80-87480-23-6.
- [28] VANČUROVÁ Alena, 2013. *Zdanění osobních příjmů*. vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer, 427 s. ISBN 978-80-7478-388-3.
- [29] ŽÁKOVÁ Pavlína a KOL, 2014. *Státní rozpočet 2014 v kostce: Informační příručka Ministerstva financí ČR*. 1. vydání. Praha: Ministerstvo financí, 31. 3. 2014, 39 s. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/vzdelavani/rozpocet-v-kostce/statni-rozpocet-v-kostce-2014-17501>
- [30] ŽILKOVÁ, Věra, 2014. Němci hromadně vystupují z církví. Nechtějí platit vysoké daně. *IDnes* [online]. [cit. 2015-04-29]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/nemecko-verici-nechteji-platit-dane-vystupuji-z-cirkvi-pi1-zahranicni.aspx?c=A140907_163343_zahranicni_vez

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AG	Aktiengesellschaft
DPH	Daň z přidané hodnoty
ELStAM	Elektronischen LohnSteuerAbzugsMerkmale
FO	Fyzická osoba
GmbH	Gesellschaft mit beschränkter Haftung
HM	Hrubá mzda
KGaA	Kommanditgesellschaft auf Aktien
NČZD	Nezdanitelné části základu daně
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
PO	Právnícká osoba
S	Zkratka pro vypočtenou daň
SHM	Superhrubá mzda
SRN	Spolková republika Německa
ZTP/P	Průkaz mimořádných výhod
zvE	Zdanitelný roční příjem

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 – Příjem z daní státního rozpočtu	17
Obr. 2 – Rozdělení přímých daní	18
Obr. 3 – Výnos daní spotřebních	23

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 – Sazebník vybraných spotřebních daní v ČR.....	23
Tab. 2 – Sociální standardní slevy na dani	31
Tab. 3 – Sazebník vybraných spotřebních daní SRN	38
Tab. 4 - Sazby daně pro fyzické osoby – jednotlivce	43
Tab. 5 - Vzorce pro výpočet daně.....	44
Tab. 6 - Sociální pojištění	45
Tab. 7 – Rodina Kanioková	48
Tab. 8 – Rodina Steiger	50
Tab. 9 – Vladislav Čechovský	52
Tab. 10 – Erich Neumann	53
Tab. 11 – Alexandra Struhárová	54
Tab. 12 – Charlotte Heger.....	55
Tab. 13 – Manželé Laginovi	56
Tab. 14 – Daň z nemovitých věcí	57
Tab. 15 – Manželé Bauer	58
Tab. 16 – Daň z nemovitých věcí	59
Tab. 17 – Sociální a zdravotní pojištění	59

SEZNAM PŘÍLOH

P I – Daňové třídy v Německu

PŘÍLOHA P I – DAŇOVÉ TŘÍDY V NĚMECKU

D. třída I	- svobodní, rozvedení, anebo žijící trvale odděleně - manželé, v případě pokud nejsou oba daňoví rezidenti - ovdověli (ale až 2 roky po roce, ve kterém druhý manžel zemřel)
D. třída II	- tady spadají všichni zaměstnanci, kteří jsou v první třídě a mají v domácnosti alespoň jedno nezaopatřené dítě
D. třída III	- sezdané páry, pokud jsou oba manželé daňoví rezidenti a nežijí trvale odděleně a také druhý z manželů nedostává žádnou mzdu za práci nebo je zařazen ve třídě V. - ovdovělí, kteří žili v manželství jako v bodě prvním a jenom rok po úmrtí manžela (ky) - poplatník, jehož manželství je zrušeno spadá do této třídy v roce rozvodu. Manžele museli, ale žít spolu, oba byli daňoví rezidenti a znovu se neprovdali v téže roce
D. třída IV	- sezdaný pár, kdy oba manželé dostávají mzdu za práci, nežijí odděleně a jsou daňoví rezidenti. Toto neplatí pokud jeden z manželů má vystavenou mzdovou kartu z třídy V
D. třída V	- tuto variantu si může zvolit jeden z manželů, druhý je zařazen ve skupině III. Je to velmi výhodná varianta, pro manželství kdy jeden z nich má nízký příjem.
D. třída VI	- poplatník, který má více pracovních poměrů, spadá do téhle skupiny. Také pokud má zaměstnanec více povolání, u druhého a dalšího zaměstnavatele je zařazen ve třídě VI. Tato kategorie je nejméně výhodná.